

ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

Обн. ДВ. бр.125 от 29 Декември 1997г., изм. ДВ. бр.79 от 10 Юли 1998г., доп. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г., доп. ДВ. бр.26 от 23 Март 1999г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2000г., изм. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2000г., доп. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г., изм. ДВ. бр.79 от 16 Август 2002г., изм. ДВ. бр.99 от 22 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.16 от 18 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.72 от 2 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.13 от 9 Февруари 2007г., изм. ДВ. бр.24 от 20 Март 2007г., изм. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.54 от 13 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.63 от 15 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.91 от 21 Октомври 2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г.

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I. Гори и горски фонд

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат отношенията, свързани със собствеността и стопанисването - управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в Република България.

(2) Целта на закона е съхраняването на българските гори като национално богатство - основен средообразуващ фактор, чрез възпроизводството и устойчивото им развитие и многоцелевото ползване в интерес на собствениците и обществото.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гора по смисъла на този закон е земя, заета от горскодървесна растителност с площ не по-малка от 1 декар.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горски фонд по смисъла на този закон е територията, предназначена основно за гори, обхващаща гори и храсти, както и земите за залесяване и недървопроизводителните земи, посочени в кадастъра.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Не се включват в горския фонд земите, които са урбанизирани, отделните урегулирани имоти по Закона за устройство на територията, както и земеделските земи.

Чл. 3. (1) (Предишен текст на чл. 3 - ДВ, бр. 133 от 1998 г.) Разпоредбите на този закон се прилагат за всички гори, както и за земите от горския фонд, независимо от тяхната собственост.

(2) (Нова - ДВ, бр. 133 от 1998 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2002 г.) Разпоредбите на този закон не се отнасят за горите и земите от горския фонд в защитените територии - изключителна държавна собственост, освен в случаите по чл. 67, ал. 3 от Закона за защитените територии.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите по чл. 2, ал. 1 се извършват по реда на този закон и на Закона за защитените територии.

Чл. 4. (1) Горите, съобразно техните функции, се делят на гори с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции, защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии.

(2) Защитните и рекреационните гори изпълняват основно водоохранни, противоерозионни, мелиоративни, рекреационни и други функции и се подразделят на:

1. водоохранни - вододайни зони, водосбори на водоеми и водни течения и райони около отделни извори;
2. (доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) противоерозионни - ерозирани горски земи; земи на урвести и каменливи терени; зоната на горната граница на гората; клековите насаждения; крайбрежните ивици на Черно море, река Дунав и големите реки; нелесопригодни горски площи, обрасли с дървесна и храстова растителност; поройни горски земи и гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията;
3. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) мелиоративни - защитни горски пояси, гори за защита на инженерни съоръжения и гори около центрoвете с промишлено замърсяване;
4. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) рекреационни - курортни гори и местности, пещери, горски паркове и зелени зони извън урбанизираните територии (населени места и селищни образувания);
5. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) други - семепроизводствени насаждения и градини; горски разсадници; географски култури; дендрариуми; гори, попадащи в териториалния обхват на единични и групови културни ценности и техните охранителни зони; научноизследователски и учебно-опитни гори; токовища; до 200 м около туристическите хижи и манастирите; буферните зони на резерватите; бази за интензивно развъждане на дивеча.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гори в защитени територии са горите и земите от горския фонд, попадащи в защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, и в защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.)

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Категоризирането и прекатегоризирането на горите и на земите от горския фонд се извършват от председателя на Държавната агенция по горите по предложение на ведомства, общини, юридически и физически лица след съгласуване с ръководителите на заинтересуваните централни и териториални органи и със съгласието на собствениците.

(2) Условието и редът за категоризирането и прекатегоризирането на горите и на земите от горския фонд се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел II. Собственост

Чл. 6. Правото на собственост върху горите и земите от горския фонд принадлежи на физически и юридически лица, на държавата и на общините.

Чл. 7. (1) (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) Държавни са всички гори и земи от горския фонд, които не принадлежат на физически и юридически лица и на общините. Правото на собственост на държавата върху гори и земи от горския фонд се удостоверява с акт за държавна собственост, издаден от председателя на Държавната агенция по горите при условията и по реда на Закона за държавната собственост.

(2) Гори - изключителна държавна собственост, са:

1. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) горите в защитените територии, определени за изключителна държавна собственост със Закона за защитените територии;

2. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) островите по граничните реки;

3. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) горите в зоните за строга охрана на водата и водоземните съоръжения, семепроизводните градини, географските култури и дендрариумите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Публична държавна собственост са:

1. горите и земите от държавния горски фонд, предоставени за управление на ведомства за изпълнение на функциите им или във връзка с отбраната и сигурността на страната, или за извършване на здравни, образователни и хуманитарни дейности;
2. горите и земите от горския фонд - държавна собственост, в защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии;
3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) горите и земите от държавния горски фонд, включени в територии за културно-историческа защита по Закона за културното наследство, чието предназначение е определено с подробен устройствен план;
4. горите в териториите от 200-метровата ивица покрай границите на Република България с изключение на островите по граничните реки, включително 200-метровата ивица по бреговата тераса на р. Дунав;
5. защитените горски пояси;
6. горите за защита на инженерно-технически съоръжения.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Частна държавна собственост са всички други гори и земи от държавния горски фонд.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горите и земите от държавния горски фонд се стопанисват като национално богатство в интерес на цялото общество.

(6) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) По дела, които се отнасят до държавни гори, както и земи от държавния горски фонд, държавата се представява пред съда от председателя на Държавната агенция по горите.

Чл. 8. (1) (Предишен текст на чл. 8 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Общинска собственост са горите и земите от горския фонд, правото на собственост върху които е възстановено на общините, както и тези, придобити по реда на Закона за общинската собственост.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гори - публична общинска собственост, са:

1. горите и земите от общинския горски фонд, предоставени за управление на ведомства за изпълнение на функциите им или във връзка с отбраната и сигурността на страната, или за извършване на здравни, образователни и хуманитарни дейности;
2. горите и земите от горския фонд в защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии - общинска собственост;

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) горите и земите от общинския горски фонд, включени в териториите за културно-историческа защита по Закона за културното наследство;

4. горите за защита на инженерно-технически съоръжения.

Чл. 9. (1) (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) Частна собственост са горите и земите от горския фонд, правото на собственост върху които е възстановено на физически и юридически лица, както и тези, придобити чрез правна сделка, по давност или по други придобивни способности и не представляват държавна или общинска собственост.

(2) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) Не може да се придобиват по давност гори и земи от горския фонд - държавна или общинска собственост.

Чл. 10. (1) Политически партии, организации, движения и коалиции с политически цели не могат да притежават право на собственост върху гори и земи от горския фонд.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2007 г.) Чужди държави не могат да притежават право на собственост върху гори и земи от горския фонд.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2007 г.) Чужденци или чуждестранни юридически лица могат да придобиват право на собственост върху гори и земи от горския фонд при условията на международен договор, ратифициран по реда на чл. 22, ал. 2 от Конституцията на Република България, обнародван и влязъл в сила, а чужденците - и при наследяване по закон.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2007 г.) Граждани на държавите - членки на Европейския съюз, и на държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, могат да придобиват право на собственост върху гори и земи от горския фонд по реда на този закон след изтичането на срока, определен в Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

(5) (Нова - ДВ, бр. 24 от 2007 г.) Юридически лица от държавите - членки на Европейския съюз, или от държавите - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, могат да придобиват право на собственост върху гори и земи от горския фонд по реда на ал. 4.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2007 г.) (1) Чужденци, които придобиват право на собственост върху гори и земи от горския фонд чрез наследяване по закон, но не отговарят на условията, предвидени в Договора за присъединяване на Република

България към Европейския съюз, или друго не е предвидено в международен договор, ратифициран по реда на чл. 22, ал. 2 от Конституцията на Република България, са длъжни в тригодишен срок от откриване на наследството да прехвърлят собствеността на лица, които имат право да придобиват такива имоти.

(2) За лица по ал. 1, на които е възстановено право на собственост върху земи и гори от горския фонд, тригодишният срок за прехвърлянето на собствеността тече от момента на възстановяването му.

(3) При неспазване на срока по ал. 1 държавата може да изкупи горите и земите от горския фонд по цени, определени с наредба на Министерския съвет.

Чл. 11. Собствениците на гори и земи от горския фонд трябва да упражняват правото си на собственост върху тях по начин, който не влошава състоянието им и не причинява вреда на други собственици на гори и земи от горския фонд или на обществото.

Раздел III.

Промени в горския фонд и разпореждане с гори и земи от горския фонд (Загл. изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Промените в горския фонд представляват включване или изключване на гори и земи от горския фонд.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) (1) В горския фонд могат да се включват:

1. земеделски земи, негодни за земеделско ползване - за земите от държавния поземлен фонд;
2. слабопродуктивни земеделски земи;
3. земи, които са рекултивирани за горскостопанско ползване;
4. гори в земеделски земи.

(2) Включването в горския фонд на площите по ал. 1 се извършва със съвместна заповед на председателя на Държавната агенция по горите или оправомощено от него длъжностно лице и на министъра на земеделието и храните или на оправомощено от него длъжностно лице.

(3) За включване на площите по ал. 1 в горския фонд собственикът или един от органите по ал. 2 прави предложение до другите две страни, към което се прилага скица на имота.

(4) В едномесечен срок от постъпване на предложението въз основа на проверка на терена лицата по ал. 3 подписват протокол, който съдържа решение по направеното предложение.

(5) Когато по безспорен начин от проверката на терена се установи, че имотът е гора, в решението се посочва, че за същия се прилагат разпоредбите на Закона за горите, предписанията на лесоустройствения проект, план или програма.

(6) Извън случаите по ал. 5 и ако не бъде постигнато съгласие за включване на имота в горския фонд, с протокола по ал. 4 се дава временен статут за начина на ползване, стопанисване и вид предназначение на имота.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Гори и земи от горския фонд се изключват при промяна на предназначението им за:

1. площадки за изграждане на електроцентрали, язовири и други хидротехнически и електротехнически съоръжения, добив на подземни богатства, гробищни паркове, депа за отпадъци, претоварни станции;

2. трасета на линейни обекти:

а) разположени върху повърхността на терена - пътища, железопътни линии, водни канали, лифтове, влекае и други съоръжения за техническа инфраструктура;

б) разположени под повърхността на терена - нефтопроводи, газопроводи, топлопроводи и водопроводи със сечение над 1500 мм;

3. създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), както и създаване или разширяване границите на отделни урегулирани поземлени имоти извън тях;

4. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), както и създаване или разширяване границите на отделни урегулирани поземлени имоти извън тях в случаите, когато са извършени възмездни разпоредителни действия с гори и земи от държавния горски фонд, в които до 1 март 2003 г. е извършено застрояване по смисъла на чл. 12 от Закона за устройство на територията;

5. създаване на земи за земеделско ползване от недървопроизводителни земи в държавния горски фонд;

6. обекти, свързани с националната сигурност, отбраната на страната, опазването и възпроизводството на околната среда.

(2) Забранява се изключването на гори и земи от горския фонд за срок 20 години след опожаряването им.

(3) Алинея 2 не се прилага в следните случаи:

1. когато промяната на предназначението е свързана с отбраната или сигурността на страната;

2. когато промяната на предназначението е свързана с изпълнението на инвестиционни проекти, одобрени с решение на Министерския съвет.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Изключването на гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост, както и частна държавна собственост, с площ по-голяма от 100 декара, се извършва от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите, а на площ до 100 декара - частна държавна собственост - от председателя на Държавната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Изключването на гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини, с площ по-голяма от 100 декара се извършва от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите, а до 100 декара - от председателя на Държавната агенция по горите. Изключването на гори и земи от горския фонд - собственост на общини, се извършва след решение на общинския съвет.

Чл. 14б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За строителство на обекти по чл. 14, ал. 1, т. 1 и 2, както и за създаване на нови или разширяване границите на съществуващи отделни урегулирани поземлени имоти извън урбанизираните територии (населени места и селищни образувания), собственикът или заинтересуваното лице прави искане пред председателя на Държавната агенция по горите за предварително съгласуване на изключването на горите и земите от горския фонд.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За изключване на гори и земи от горския фонд и за включването им в строителните граници на урбанизираните територии (населени места и селищни образувания) кметът на общината прави искане пред председателя на Държавната агенция по горите за предварително съгласуване.

(3) (*) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За предварително съгласуване за изключване на гори и земи от горския фонд се представя задание, изготвено в съответствие с разпоредбите на Закона за устройство на територията. Председателят на Държавната агенция по горите се произнася с мотивирано становище в едномесечен срок от постъпване на искането.

Чл. 14в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Заявление за изключване на гори и земи от горския фонд се подава от собственика или от заинтересуваното лице до председателя на Държавната агенция по горите при наличие на действащ подробен устройствен план за поземлен имот или парцеларен план за определеното трасе.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) копие от документ за самоличност, актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на заявителя;
2. документ за собственост или документ, удостоверяващ правото да се строи в чужд имот;
3. скица на трасето или площадката с обозначени координатни точки;
4. действащ подробен устройствен план или парцеларен план;
5. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;
6. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) решение или становище, когато такова се изисква по глава шеста от Закона за опазване на околната среда, или решение за оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитена зона, когато такова се изисква по Закона за биологичното разнообразие;
7. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) писмени становища на структурите и териториалните звена на Държавната агенция по горите и държавното горско стопанство, в чиито териториален обхват на дейност се намират имотите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Заявлението за изключване се разглежда от постоянна комисия, назначена със заповед на председателя на Държавната агенция по горите, която в едномесечен срок от датата на подаването му се произнася с мотивирано решение за промяна на предназначението на горите и земите от горския фонд.

Чл. 14г. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Председателят на Държавната агенция по горите издава заповед за изключване на горите и земите от горския фонд или предлага на Министерския съвет да вземе решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Председателят на Държавната агенция по горите продава, заменя или учредява ограничени вещни права

върху горите и земите по ал. 1 по реда на Закона за държавната собственост на лицето, по чието искане е станало изключването.

Чл. 14д. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Земеделските територии, залесени или самозалесили се след 1 март 2003 г., могат да се включват в горския фонд и се стопанисват съгласно този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Горите по ал. 1, включени в горския фонд, могат да се ползват отново като земеделски земи след писмено уведомление до държавното горско стопанство.

Чл. 15. (1) Собствениците на гори не могат да променят предназначението им, освен в случаите на чл. 14.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) (1) Държавата чрез Държавната агенция по горите може да:

1. купува гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини;

2. продава гори и земи - частна държавна собственост.

(2) Когато държавата купува гори и земи по ал. 1, т. 1, председателят на Държавната агенция по горите обявява това в два централни ежедневника. За площи с над 100 дка председателят на Държавната агенция по горите прави искане пред Министерския съвет за предварително съгласуване.

(3) С предимство се купуват гори и земи, разположени в защитени територии, гори със защитни и рекреационни функции, както и земи и гори, намиращи се в границите на дивечовъдните участъци и ловностопанските райони.

(4) В обявлението по ал. 2 се посочват землищата, в които държавата купува имоти.

(5) В едномесечен срок от публикуването на обявата по ал. 2 заинтересованите лица правят писмено предложение до председателя на Държавната агенция по горите, в което съобщават офертата си по ал. 1.

(6) В двумесечен срок от публикуването на обявата по ал. 3 комисия, назначена от председателя на Държавната агенция по горите, разглежда получените оферти на

заинтересованите лица, прави класиране на офертите и протокол, който се предоставя на председателя на Държавната агенция по горите.

(7) В едномесечен срок от изтичането на срока по ал. 6 председателят на Държавната агенция по горите се произнася с предварително писмено становище по предложението по ал. 5, в което се посочват и условията за извършване на сделката. Становището се изпраща на съответното заинтересовано лице.

(8) За извършване на сделката по ал. 7 се комплектува преписка със следните документи:

1. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;
2. скици на имотите с обозначени координатни точки;
3. документи за собственост.

(9) Въз основа на постигнатите предварителни договорености се подготвя проект на заповед, в която се:

1. определя цената на всеки от имотите - предмет на сделката;
2. съдържа описание на имотите и документите, удостоверяващи правото на собственост.

(10) Заинтересованото лице по ал. 5 декларира писмено съгласие по условията на ал. 9.

(11) Заповедта по ал. 9 се връчва на лицето по ал. 10.

(12) Въз основа на влязлата в сила заповед и извършените плащания председателят на Държавната агенция по горите сключва договор, който влиза в сила от датата на вписването му в службата по вписване по местонахождението на имота.

(13) Когато държавата продава гори и земи по ал. 1, т. 2, председателят на Държавната агенция по горите прави мотивирано предложение пред Министерския съвет и след положително решение обявява търг с явно наддаване в два централни ежедневника.

(14) В обявлението по ал. 13 се изброяват местностите, където се намират имотите, номерата им с обозначени координатни точки, времето и мястото за провеждане на търга и закупуване на тръжната документация.

(15) Критериите и условията, при които може да се извършва продажба на гори и земи от държавния горски фонд, изискванията за изготвяне на предложението, както и условията и редът за провеждане на търг по ал. 13 се определят с правилника за прилагане на закона.

(16) Гори и земи от държавния горски фонд в защитени територии и зони не подлежат на продажба.

(17) Когато определената по реда на наредбата по чл. 19, ал. 1 цена за продажба на гори и земи от държавния горски фонд - предмет на търга по реда на ал. 13, е по-ниска от тяхната данъчна оценка, търгът се провежда при начална цена, не по-ниска от данъчната оценка.

(18) Приходите от продажбата на гори и земи - частна държавна собственост, се разходват само за залесяване и/или закупуване на гори и земи.

Чл. 156. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) (1) Замяна на гори и земи от горския фонд - частна държавна собственост, с гори и земи - собственост на физически, юридически лица и общини, се извършва със заповед на председателя на Държавната агенция по горите.

(2) Замяна по ал. 1 може да се извърши:

1. при прекратяване на съсобственост върху гори и земи от горския фонд между държавата и трети лица;

2. за реализиране на проекти от общините, свързани с изграждане на инфраструктурни обекти и съоръжения, общинска собственост; с договора за замяна се определя срокът за изграждане на обекта или съоръжението; при неспазване на условията по договора председателят на Държавната агенция по горите разваля договора по съдебен ред.

(3) Замяната на гори и земи от горския фонд по ал. 1 се извършва по писмено предложение на заинтересованото лице.

(4) Председателят на Държавната агенция по горите се произнася с предварително писмено становище по предложението за замяна в едномесечен срок. Когато становището на председателя на Държавната агенция по горите е положително, в него се посочват и условията за извършване на замяната.

(5) За извършване на замяната по ал. 1 се комплектува преписка със следните документи:

1. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;

2. скици на имотите;

3. документ за собственост.

(6) Държавната агенция по горите изисква актуална скица на имота - частна държавна собственост, и изготвя акта за държавна собственост.

(7) Въз основа на документите по ал. 5 се подготвя проект на заповед, в която се:

1. определя цената на всеки от имотите - предмет на замяната;

2. съдържа описание на имотите и документите, удостоверяващи правото на собственост;

3. определя разликата в стойността на имотите;

4. определя размерът на режийните разноски, държавната такса и дължимият данък, които са за сметка на лицето, с което се извършва замяната.

(8) Не се допуска замяна:

1. когато върху имотите - собственост на трети лица, са учредени ипотека или други вещни права, освен ако те са в полза на държавата, съответно на общината;

2. с имоти на лица, за които е установено, че без правно основание ползват държавен или общински имот, договорите за наем или за вещни права върху държавни или общински имоти са прекратени по тяхна вина или с които държавата или общината води съдебни имуществени спорове.

(9) Заинтересованото лице по ал. 3 декларира писмено съгласие по условията на ал. 7.

(10) Заповедта по ал. 7 се връчва на лицето по ал. 3.

(11) В едномесечен срок от връчването на заповедта лицето заплаща дължимите данъци, такси и разноски.

(12) Въз основа на влязлата в сила заповед и извършените плащания председателят на Държавната агенция по горите сключва договор, който влиза в сила от датата на сключването му.

(13) Договорът се вписва от заявителя в службите по вписване по местонахождението на имотите за негова сметка.

(14) Замяната на гори и земи от горския фонд - частна държавна собственост, с гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и общини, се извършва при следните условия:

1. имотът, предлаган за замяна, не е по-малък по площ и не е с по-ниска стойност от държавния;

2. разликата в стойността на имотите по ал. 7, т. 3 е в полза на държавата;

3. замяна с високостъблени гори с естествен произход - държавна собственост, се извършва само срещу еднакви по произход гори;

4. не могат да бъдат обект на замяна имоти - частна държавна собственост, включени в защитени зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие.

(15) Председателят на Държавната агенция по горите публикува на интернет страницата на агенцията заповедта за замяна на гори и земи от държавния горски фонд, с изключение на съдържащите се лични данни.

Чл. 15в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Недвижимите имоти - частна държавна собственост, намиращи се в горския фонд, се стопанисват и управляват от Държавната агенция по горите и от нейните структури и териториални звена, държавното горско стопанство и държавното ловно стопанство, с изключение на имотите, за които други министерства и ведомства имат актове за държавна собственост.

Чл. 15г. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Земи от държавния горски фонд, представляващи междуредия в новосъздадени горски култури и невъзобновени сечища, могат да бъдат предоставени за земеделско ползване за срок не по-дълъг от 12 месеца от директора на държавното горско стопанство без провеждане на търг или конкурс, срещу заплащане на такса, определена в тарифа, приета от Министерския съвет. След заплащане на дължимите такси директорът на държавното горско стопанство сключва договор.

(2) Периодът, за който се предоставят междуредията по ал. 1, не може да бъде по-голям от 3 години, считано от датата на създаването на културата.

(3) Периодът, за който се предоставят невъзобновени сечища по ал. 1, не може да бъде по-голям от 3 години, считано от датата на извеждането на сечта.

(4) Условието и редът за определяне на лицето, с което се сключва договорът по ал. 1, се определят с правилника за прилагане на закона.

(5) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага за земи, представляващи междуредия в новосъздадени горски култури - изключителна държавна собственост.

Чл. 15д. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Разпореждането, отдаването под наем и учредяването на ограничени вещни права върху имоти, които не са гори и земи от държавния горски фонд и се управляват от Държавната агенция по горите и от нейните структури и териториални звена, се извършва от председателя на Държавната агенция по горите по Закона за държавната собственост.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Недървопроизводителни земи в горския фонд - частна държавна собственост, се отдават под наем от председателя на Държавната агенция по горите чрез търг или конкурс, при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. Въз основа на резултатите от търга или конкурса се сключва договор за наем.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Недървопроизводителни земи в горския фонд - частна държавна собственост, се отдават под наем без търг или конкурс за здравни,

образователни и хуманитарни дейности за социално задоволяване на съответните нужди на населението от председателя на Държавната агенция по горите при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Управлението и възмездното разпореждане с движими вещи - собственост на Държавната агенция по горите и нейните структури и териториални звена, се извършват от председателя на Държавната агенция по горите по реда на Закона за държавната собственост.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Безвъзмездното разпореждане и предоставяне за управление на движими вещи се допуска само когато се извършва между Държавната агенция по горите и нейните структури, специализирани териториални звена, държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.)

(1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Учредяване право на ползване и сервитути върху гори и земи от горския фонд - частна държавна собственост, с площ над 100 декара, се извършва от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите, а до 100 декара - от председателя на Държавната агенция по горите. Предложенията се съгласуват с министъра на околната среда и водите. Правото на ползване се учредява за срок не по-дълъг от 30 години.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Учредяване на сервитути за изпълнение на проекти на техническата инфраструктура върху гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост, се извършва от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите за срока на експлоатация на инфраструктурния обект.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Безвъзмездно право на ползване по ал. 1 може да се учреди с разпореждане на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите само за обекти, непосредствено свързани с националната сигурност и с отбраната на страната, или за други особено важни държавни нужди.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Безвъзмездно право на ползване по ал. 1 се предоставя с разпореждане на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите и министъра на образованието и науката на държавни училища, на научни институти и на юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите.

(5) Право на ползване върху гори и земи от горския фонд може да се учреди за:

1. извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства;

2. разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, за извършване на търговски и други обслужващи дейности;
  3. извършване на дейности, свързани с дълготраен и краткотраен отдих, физическа култура, спорт и туризъм, за които не се изисква застрояване по смисъла на чл. 12, ал. 1 от Закона за устройство на територията;
  4. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) разполагане на телекомуникационни площадкови съоръжения със система за затежняване и наземно фундиране;
  5. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) извършване на дейности, свързани с изграждане на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници съгласно Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата.
- (6) Сервитут върху гори и земи от горския фонд може да се учреди за:
1. прокаране на телефонни, телеграфни, радиосъобщителни и други линии;
  2. подземни водопроводи със сечение до 1500 мм, канализации, кабели и други елементи на техническата инфраструктура.
- (7) С решение на общинския съвет може да се учредява право на ползване и сервитути върху площи от общинския горски фонд.
- (8) Собственикът запазва правото на собственост върху дървесината от предоставените площи.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За учредяване на право на ползване и сервитути върху гори и земи от държавния горски фонд се подава писмено заявление до Държавната агенция по горите.

- (2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:
1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) копие от документ за самоличност, актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на заявителя;
  2. скица на трасето или площта с обозначени координатни точки;
  3. схема, одобрена от главния архитект на общината, утвърден протокол за избор на трасе, разрешение за търсене и проучване на подземни богатства или друг документ, удостоверяващ необходимостта от учредяване;
  4. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;

5. решение за оценка на въздействието върху околната среда, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда;

6. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) писмени становища на структурите и териториалните звена на Държавната агенция по горите, държавното горско стопанство и държавното ловно стопанство, в чиито териториален обхват на дейност се намират имотите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) При положително становище на Държавната агенция по горите за предоставяне на площи до 100 декара от държавния горски фонд председателят на Държавната агенция по горите може да издаде заповед.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) При положително становище на Държавната агенция по горите за учредяване право на ползване и сервитути върху площи от държавния горски фонд над 100 декара, както и за учредяване право на ползване и сервитути за изпълнение на инфраструктурни проекти върху гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост, председателят на Държавната агенция по горите подготвя проект за решение на Министерския съвет, за което същият може да вземе решение.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) При отрицателно становище Държавната агенция по горите прекратява процедурата и писмено уведомява заявителя в едномесечен срок.

Чл. 16б. (Нов - ДВ, бр. 107 от 2003 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) За сервитутите около въздушни и подземни електропроводи, в т.ч. стъпките на стълбовете на въздушните електропроводни линии, топлопроводи и газопроводи се прилагат разпоредбите на глава пета от Закона за енергетиката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Сервитутите около енергийните обекти, които се намират върху гори и земи от горския фонд, се съгласуват от енергийните предприятия с Държавната агенция по горите.

(3) Определянето на размера на обезщетенията за сервитути върху гори и земи от горския фонд по ал. 2 се извършва по реда на наредбата по чл. 19.

Чл. 16в. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Председателят на Държавната агенция по горите сключва договор за:

1. учредяване право на ползване върху гори и земи от държавния горски фонд - след заплащане на дължимите суми;

2. учредяване или възникване на сервитут - след заплащане на дължимите суми по акта за учредяване на сервитут, както и стойността на компенсационното залесяване.

(2) Предоставянето на площите - държавна собственост, за които е влязъл в сила акт за изключване при промяна на предназначението, се извършва с протокол след заплащане на дължимите суми и стойността на компенсационното залесяване.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишен текст на чл. 17 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Не се допуска намаляване на съществуващата лесистост на територията на страната към 1 март 2003 г.

(2) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При изключване на гори от горския фонд, както и при учредяване или възникване на сервитути върху гори от горския фонд се извършва компенсационно залесяване върху незалесена площ не по-малка от засегнатата.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Компенсационното залесяване се организира и извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(4) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Средствата за извършване на компенсационното залесяване постъпват в Национален фонд "Българска гора", за което на лицето се издава документ, удостоверяващ извършеното плащане.

(5) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Средствата, постъпили по реда на ал. 4, се разходват само за залесяване.

(6) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Ежегодно председателят на Държавната агенция по горите определя цени на декар за заплащане на компенсационното залесяване по ал. 2.

Чл. 18. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За изключените площи, учреденото право на ползване и сервитути върху гори и земи от държавния горски фонд се заплаща цена, определена с наредба, приета от Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Сумата по ал. 1 се внася в бюджета на Държавната агенция по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Цената за изключените и предоставените площи от общинския горски фонд е в размер, определен от общинските съвети, но не по-малък от определената цена по ал. 1 за държавния горски фонд. Сумата постъпва в Национален фонд "Българска гора".

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Цената за изключените площи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица, е в размер, определен при условията и

по реда на ал. 1 за държавния горски фонд. Сумите постъпват по бюджета на Държавната агенция по горите.

(5) Изключените площи се заемат след заплащане на дължимата цена.

(6) Площите в горския фонд, върху които е учредено право на ползване и сервитути, се заемат след заплащане на дължимата цена.

(7) Правата на лицата, в полза на които е постановено изключване или е учредено право на ползване или сервитут, се погасяват в случай, че те не внесат дължимите суми в тримесечен срок от връчване на актовете по чл. 14г, ал. 1 и чл. 16а, ал. 3 и 4.

(8) Изключването на гори и земи от горския фонд се извършва безвъзмездно от органа по чл. 14а за създаване на земи за земеделско ползване от недървопроизводителни земи в държавния горски фонд.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Изключването на гори и земи от горския фонд се извършва безвъзмездно от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите, за строителство на обекти, свързани с националната сигурност и с отбраната на страната, за възпроизводство на околната среда, както и за реализиране на международни екологични и социални проекти с национално или регионално значение.

Глава втора. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ГОРСКИЯ ФОНД

Раздел I. Управление на горския фонд

Чл. 20. (1) (Предишен текст на чл. 20, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Управлението на държавния горски фонд и контролът върху всички гори и земи от горския фонд се осъществява от Държавната агенция по горите като юридическо лице на бюджетна издръжка, първостепенен разпоредител на бюджетни кредити.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Държавната агенция по горите се ръководи от председател.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Създава се Национален съвет по горите към председателя на Държавната агенция по горите като консултативен орган за обсъждане на основни въпроси по управлението на горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите със заповед определя състава на Националния съвет по горите.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) В състава на Националния съвет по горите се включват представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите, Министерството на правосъдието, Държавната агенция по горите, Института по гората към Българската академия на науките, Лесотехническият университет, Съюза на лесовъдите в България и други юридически лица с нестопанска цел, чиято дейност е свързана със стопанисването, опазването и охраната на горите.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Организацията на работата на Националния съвет по горите се определя с правилника за прилагане на закона.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Държавната агенция по горите съобразно своите функции и задачи управлява и контролира:

1. устройството и отчета на горския фонд;
2. опазването на горите и земите от горския фонд;
3. възпроизводството на горите в горския фонд;
4. ползванията от горите и земите в горския фонд;
5. строителството в горския фонд;
6. финансирането на дейностите в държавния горски фонд;
7. ловното стопанство.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регионалните дирекции по горите са юридически лица - структури на Държавната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите може да създава специализирани териториални звена - юридически лица, за защита и опазване на горите, за горски семеконтрол, за инвентаризация и устройство на горския фонд, за научноизследователска и инженерно-внедрителска дейност, за изпълнение на плановете за управление на природните паркове и за други специализирани дейности.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите определя териториалния обхват на дейност на структурите и териториалните звена на Държавната агенция по горите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Функциите и задачите на дирекциите на природни паркове се определят с лесоустройствени правилници, утвърдени от председателя на Държавната агенция по горите.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Дирекциите на природни паркове съобразно своите функции и задачи могат да осъществяват организацията, координацията и контрола на посочените в чл. 23, ал. 2 дейности в определените им райони, съобразно лесоустройствените правилници по ал. 4.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Дирекциите на природни паркове са самостоятелни юридически лица и са подчинени на председателя на Държавната агенция по горите.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регионалните дирекции по горите осъществяват управлението на държавния горски фонд, контрола по изпълнение на дейностите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, както и контрола по изпълнение на дейностите в горския фонд - собственост на физически, юридически лица и общини.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регионалните дирекции по горите, съобразно своите функции и задачи, осъществяват координацията и контрола на дейностите по:

1. възпроизводството на горите в горския фонд;
2. ползванията от горите и земите в горския фонд;
3. опазването на горите и земите в горския фонд;
4. проектирането и строителството в горския фонд;
5. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) ловното стопанство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регионалните дирекции по горите са подчинени непосредствено на Държавната агенция по горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регионалните дирекции по горите се ръководят от директор. Те осъществяват своите правомощия в определения им териториален обхват на дейност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Устройството и дейността на регионалните дирекции по горите се определят с правилник, утвърден от председателя на Държавната агенция по горите.

Чл. 23а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Директорът на регионалната дирекция по горите:

1. ръководи дейността на регионалната дирекция, упражнява контрол по изпълнение на дейностите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, както и контрол по изпълнение на дейностите в горския фонд, собственост на физически, юридически лица и общини, в съответствие с правилника по чл. 23, ал. 5;

2. сключва договори за дейностите, извършвани от регионалната дирекция по горите, при условия и по ред, определени с правилника по чл. 23, ал. 5;

3. (доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите на регионалната дирекция по горите и издава актове за възникване, изменение и прекратяване на служебни правоотношения;

4. прави предложение до председателя на Държавната агенция по горите за бракуване на дълготрайни материални активи;

5. изготвя и представя на председателя на Държавната агенция по горите годишен доклад за дейността на дирекцията;

6. взема решения за отдаване под наем на движими вещи;

7. изпълнява и други функции, свързани с дейността на регионалната дирекция по горите.

(2) Директорът на регионалната дирекция по горите може да делегира правомощията си по ал. 1, т. 7 на служители от регионалната дирекция по горите.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) За осъществяване стопанисването на държавния горски фонд и охрана на горите и земите от горския фонд се създават държавни горски стопанства. Държавните горски стопанства са самостоятелни юридически лица със статут на държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

(2) Устройството и дейността на държавните горски стопанства се определят с правилник, утвърден от председателя на Държавната агенция по горите.

(3) Председателят на Държавната агенция по горите със заповед определя териториалния обхват на дейност на държавните горски стопанства.

(4) Създава се Стопански съвет към председателя на Държавната агенция по горите като консултативен орган за обсъждане на основни въпроси, свързани с дейността на държавните предприятия, в които председателят на Държавната агенция по горите представлява държавата.

(5) Председателят на Държавната агенция по горите със заповед определя състава на Стопанския съвет.

(6) Организацията на работата на Стопанския съвет се определя с устройствения правилник на Държавната агенция по горите.

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Основният предмет на дейност на държавните горски стопанства е:

1. изпълнение на лесоустройствените проекти в държавния горски фонд и на ловоустройствените проекти в дивечовъдните участъци чрез:

а) възпроизводство на горите и земите от държавния горски фонд и извършване на свързаните с това дейности;

б) ефективно ползване на дървесина и на недървесни и други горски продукти от горите и земите от държавния горски фонд, както и търговия с тях;

в) организиране и провеждане на противопожарни мероприятия в горите и земите от горския фонд;

г) стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци в случаите и по реда, определени в Закона за лова и опазване на дивеча;

д) поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;

2. управление на горите от държавния горски фонд;

3. организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия в горите и земите от горския фонд;

4. проектиране и строителство в горите и земите в държавния горски фонд;

5. създаване на гори върху земеделски територии;

6. охрана на горите и земите от горския фонд и опазване на дивеча и рибното богатство;

7. придобиване на гори и земи от горския фонд по чл. 15а.

(2) Държавните горски стопанства могат да осъществяват и други дейности, в т. ч. туристическа, рекламна и външнотърговска дейност.

Чл. 24б. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Органи на управление на държавните горски стопанства са:

1. председателят на Държавната агенция по горите;

2. директорът на държавното горско стопанство.

Чл. 24в. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Председателят на Държавната агенция по горите:

1. утвърждава правилник за устройството и дейността на държавните горски стопанства;
2. упражнява правата на собственост на държавата в държавните горски стопанства;
3. взема решения за разпореждане с дълготрайни материални активи, за учредяване на вещни права и за отдаване под наем на недвижими имоти, стопанисвани от държавните горски стопанства;
4. взема решения за участие на държавните горски стопанства в граждански дружества, както и в юридически лица с нестопанска цел;
5. осъществява дадените му със закон правомощия, свързани с дейността на държавните горски стопанства;
6. упражнява контрол по опазване имуществото на държавните горски стопанства;
7. утвърждава годишния финансов план на държавните горски стопанства;
8. сключва договори за управление с директорите на държавните горски стопанства;
9. утвърждава структурата и длъжностното разписание в държавните горски стопанства;
10. назначава дипломиран експерт-счетоводител или одиторско предприятие за заверка на годишния счетоводен отчет на държавните горски стопанства;
11. предприема действия по реда на чл. 6 от Закона за държавната собственост;
12. одобрява искания на държавните горски стопанства за ползване на кредити;
13. назначава проверки на дейността на държавните горски стопанства;
14. упражнява контрол по спазването на нормативните актове и финансовата дисциплина в държавните горски стопанства;
15. изпълнява и други функции, свързани с управлението на държавните горски стопанства.

(2) Председателят на Държавната агенция по горите може да делегира правомощията си по ал. 1, т. 15 на определени от него длъжностни лица.

Чл. 24г. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Имуществото на държавните горски стопанства се състои от имущество, предоставено им по вид, обем и стойност от председателя на Държавната агенция по горите, и от имущество, придобито от тях в резултат на дейността им.

(2) Имуществото, придобито в резултат на стопанската дейност на държавните горски стопанства, е частна държавна собственост и се ползва от тях за осъществяване на дейността им.

(3) Държавните горски стопанства не могат да учредяват ипотeki и други тежести върху гори и земи от държавния горски фонд.

(4) Имуществото на държавните горски стопанства не може да служи за обезпечаване вземания на трети лица.

(5) Срещу държавните горски стопанства не може да се открива производство по несъстоятелност.

(6) Държавните горски стопанства не подлежат на приватизация.

(7) Дейността на държавните горски стопанства не може да бъде отдавана на концесия по реда на Закона за концесиите.

(8) Държавните горски стопанства не могат да участват в търговски дружества, както и в създаването на други търговци по смисъла на Търговския закон.

Чл. 24д. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Държавните горски стопанства се ръководят от директори.

(2) Председателят на Държавната агенция по горите след провеждане на конкурс сключва договори за управление с директорите на държавните горски стопанства за срок 5 години.

(3) Директор на държавно горско стопанство може да е лице с висше лесовъдско образование с образователна степен "магистър" и професионален опит по специалността не по-малък от 5 години, който е придобит след завършване на висшето образование.

(4) Председателят на Държавната агенция по горите освобождава преди изтичането на срока по ал. 2 директор на държавно горско стопанство, който:

1. нарушава условията, предвидени в договора за управление;

2. при или по повод изпълнение на задълженията по договора за управление наруши закона, вследствие на което са настъпили значителни неблагоприятни последици за съответното държавно горско стопанство;

3. е подал писмено заявление за освобождаване;

4. е във фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 6 месеца.

Чл. 24е. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Директорът на държавното горско стопанство:

1. представлява предприятието;

2. ръководи дейността на предприятието и отговаря за опазването на горите;

3. сключва договори за дейностите, извършвани от държавното горско стопанство, при условия и по ред, определени с правилника по чл. 24, ал. 2;

4. сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите на държавното горско стопанство;

5. прави предложение до председателя на Държавната агенция по горите за бракуване на дълготрайни материални активи;

6. изготвя и представя за утвърждаване от председателя на Държавната агенция по горите годишен финансов план, както и годишен отчет за изпълнението му;

7. изготвя и представя на председателя на Държавната агенция по горите годишния счетоводен отчет, заверен от дипломиран експерт-счетоводител или от одиторско предприятие;

8. изготвя и представя на председателя на Държавната агенция по горите годишен доклад;

9. взема решения за отдаване под наем на движими вещи;

10. изпълнява и други функции, свързани с дейността на държавното горско стопанство.

(2) Директорът на държавното горско стопанство може да делегира правомощията си по ал. 1, т. 10 на служители от държавното горско стопанство.

Чл. 24ж. (Нов - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) (1) С решение на Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите се извършва:

1. прекратяване на държавно горско стопанство или на държавно ловно стопанство;
2. вливане на едно държавно горско стопанство в друго държавно горско стопанство или в държавно ловно стопанство;
3. сливане на държавни горски стопанства;
4. разпределяне на дейността на едно държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство между две или повече предприятия.

(2) С решението по ал. 1, т. 1 се определя на кого се предоставя имуществото на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство, освен ако в него е предвидено друго.

Раздел II. Устройство и отчет на горите

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Горите и земите от горския фонд се устройват, управляват и ползват по лесоустройствени проекти, планове и програми.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Лесоустройствените проекти, планове и програми се съставят по видове собственост по ред и за период съгласно наредба за устройство на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони в Република България, издадена от председателя на Държавната агенция по горите. Устройството на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони се извършва от лица, регистрирани в публичния регистър по чл. 57а.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Лесоустройствените проекти се утвърждават от председателя на Държавната агенция по горите след съгласуване със заинтересованите министерства и ведомства.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Инвентаризацията на горите и земите от горския фонд е за сметка на държавния бюджет.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Лесоустройствените планове се утвърждават от директора на регионалната дирекция по горите, а лесоустройствените програми - от директора на държавното горско стопанство, след съгласуване със заинтересуваните лица.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Органите по ал. 3 и 5 уведомяват органите на Министерство на околната среда и водите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Главна дирекция "Пожарна безопасност и спасяване" и съответната общинска администрация по реда на Гражданския процесуален кодекс, че са изготвени лесоустройствените проекти,

планове и програми, които следва да бъдат съгласувани в 14-дневен срок от получаване на уведомлението. Непроизнасянето в срок се счита за мълчаливо съгласие.

(7) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) В двуседмичен срок след утвърждаването на лесоустройствените проекти за държавните горски и ловни стопанства в "Държавен вестник" се публикуват утвърденият протокол от експертния технико-икономически съвет за тяхното приемане и съобщението за утвърждаването на проектите от председателя на Държавната агенция по горите.

(8) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Картите на горите на изработените лесоустройствени проекти са специализирани кадастрални карти за горския фонд.

(9) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Специализираната кадастрална карта за горския фонд се съвместява с картата на възстановената собственост или с кадастралната карта на землищата на населените места.

(10) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Установените при съвместяването несъответствия между специализирана кадастрална карта за горския фонд и картата на възстановената собственост или между специализирана кадастрална карта за горския фонд и кадастралната карта се отстраняват за сметка на неизправната страна.

(11) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За установяване на несъответствията по ал. 10 се използва изработената във връзка със системата за идентификация на земеделските парцели цифрова ортофотокарта.

(12) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Средствата, необходими за изработване на лесоустройствените проекти, планове и програми, са за сметка на собствениците на гори и земи от горския фонд. Изработването на лесоустройствени проекти, планове и програми за горите и земите от горския фонд с обща площ над 500 дка, чиито собственици са се обединили за съвместно управление, е за сметка на държавния бюджет.

(13) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За горите и земите от горския фонд с площ до 20 дка - собственост на физически и юридически лица, не е задължително изработването на лесоустройствени проекти, планове и програми.

(14) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Собствениците на гори и земи от горския фонд обозначават границите на имота си с ясно видими и трайни знаци по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(15) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишна ал. 10, изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За ограничени територии от горския фонд, обхващащи района на дейност на повече от едно държавно горско стопанство, се изработват рамкови лесоустройствени проекти в съответствие с устройствените схеми по смисъла на Закона за устройство на територията. В рамковите проекти се определят основните цели за възпроизводство, ползване и опазване на горите.

Чл. 26. (1) Горите и земите в горския фонд в границите на едно землище - собственост на физически, юридически лица или общини, с размер, по-малък от 500 декара, могат да се групират при възможност и със съгласие на собствениците в масиви за съвместно устройство при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Собствениците на гори и земи от горския фонд имат право да ги предоставят за управление на съответното държавно горско стопанство или на лицата, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2 или чл. 57а при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Държавната агенция по горите води отчет и отразява настъпилите промени на всички гори, както и на земите от горския фонд, и създава и поддържа националната база от данни за тях.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Горите и земите от горския фонд подлежат на оценка в следните случаи:

1. определяне на пазарна цена при сделки с гори и земи от горския фонд;
2. включване и изключване на гори и земи във и от горския фонд;
3. уедряване;
4. други случаи, за които нормативен акт изисква пазарна оценка на имота.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Собствениците на гори и земи от горския фонд са длъжни да предоставят безвъзмездно информация за извършване на оценката, когато е за нуждите на Държавната агенция по горите.

(3) Оценката се извършва от физически лица с висше лесовъдско образование, притежаващи удостоверение за завършен курс за оценка на горите и земите от горския фонд.

(4) Извършването на оценката може да се възлага на юридически лица и еднолични търговци. От тяхно име оценката се извършва от лице, придобило право да оценява гори и земи от горския фонд.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Курсовете за оценка се провеждат от Института по гората при Българската академия на науките и от Лесотехническият университет по програма, утвърдена със заповед на председателя на Държавната агенция по горите.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите или упълномощено от него длъжностно лице назначава комисия за провеждане на изпит на лицата, завършили курса за оценка. В 7-дневен срок от провеждането на изпита комисията представя на председателя на Държавната агенция по горите протокола за провеждането му.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) В 7-дневен срок от получаването на протокола на изпитната комисия, председателят на Държавната агенция по горите издава удостоверение на лицата, положили успешно изпита по ал. 6.

(8) Удостоверението по ал. 7 е безсрочно и за издаването му се заплаща такса в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

(9) Базисните цени на горите и земите от горския фонд, както и условията и редът за извършване на оценката се определят с наредбата по чл. 19, ал. 1.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) Държавната агенция по горите води регистър на всички гори и на земите от горския фонд, както и на горите по § 9 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи, в който отразява данни за собственика, площта и вида на горите, както и промените, настъпили в тях.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Регистърът е публичен и се води по образец, утвърден от председателя на Държавната агенция по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При промяна на собствеността новият собственик е длъжен в 14-дневен срок да уведоми съответното държавно горско стопанство.

Раздел III. Служители по горите

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служители по горите са:

1. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) председателят на Държавната агенция по горите;
2. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., предишна т. 1 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) лицата, които осъществяват дейността си по служебни или трудови правоотношения в Държавната агенция по горите, в нейните структури и специализирани териториални звена и заемат длъжности, за които е необходимо лесовъдско образование;
3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) директорите на държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства;

4. (предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) лицата, които осъществяват дейност по трудови правоотношения в държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства и заемат длъжности, за които е необходимо лесовъдско образование.

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Председателят на Държавната агенция по горите след провеждане на конкурс назначава директорите на регионалните дирекции по горите и директорите на държавните горски стопанства и природните паркове, които трябва да имат висше лесовъдско образование с образователна степен "магистър". За директор на природен парк може да бъде назначено и лице със завършено висше образование по специалността "Екология и опазване на околната среда в областта на горските екосистеми" с образователна степен "магистър".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите след провеждане на конкурс назначава ръководителите на специализираните териториални звена по чл. 22, ал. 2, които трябва да имат висше образование, съответстващо на предмета на дейност на поделението.

(3) Собственици на гори и земи от горския фонд - частна и общинска собственост, с обща площ по-голяма от 500 хектара, са длъжни да сключат трудов или граждански договор с лица, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2 за осъществяване на управлението, ползването и възобновяването на горите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Алинея 3 не се прилага в случаите, когато собствениците са предоставили горите и земите си за управление на държавното горско стопанство при условията и по реда на чл. 26, ал. 2.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Директорите на регионалните дирекции по горите трябва да имат стаж по специалността не по-малко от пет години. Заместник-директорите на регионалните дирекции по горите, на природните паркове и на специализираните териториални звена по чл. 22, ал. 2 трябва да имат стаж по специалността не по-малко от три години.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Горските стражари са служители на регионалните дирекции по горите.

(2) Горските надзиратели са служители на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства.

(3) За горски стражари и горски надзиратели се назначават лица, които притежават образование и имат квалификация, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 33. (1) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Горските стражари и горските надзиратели са служители по горите и при изпълнение на служебните си задължения носят задължително униформено облекло със съответните отличителни знаци и огнестрелно оръжие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Униформеното облекло на горските стражари и горските надзиратели не може да се използва и предоставя на други лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Горските стражари и горските надзиратели отговарят за охраната в поверения им участък или територия.

Чл. 34. (1) (Предишен текст на чл. 34 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Горските стражари:

1. пазят поверените им охранителни участъци от незаконни ползвания и повреди;
2. изискват спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите, опазването на горите в защитените територии и обекти, граничните и други знаци в горите, съоръжения и сгради в горския фонд и други обекти в границите на поверените им участъци;
3. проверяват всички документи за сеч, паша, лов, риболов и за другите ползвания от горите;
4. опазват дивеча и рибното богатство в поверените им участъци и залавят нарушители;
5. следят за спазване на противопожарните правила, а при пожар вземат мерки за неговото ограничаване и потушаване;
6. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) спират превозните средства, които превозват дървен материал и други горски продукти, за проверка на техния произход;
7. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) следят здравословното състояние и хигиената на горите в поверените им участъци и при нужда сигнализират в държавното горско стопанство;
8. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) не допускат извършване на незаконно строителство и разработване на земи в горския фонд; при установяване на такива нарушения в 3-дневен срок уведомяват директора на държавното горско стопанство, който е длъжен да уведоми органите по Закона за териториално и селищно устройство;
9. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) съставят актове за констатирани нарушения на този закон по реда на Закона за административните нарушения и наказания;
10. задържат вещите - предмет на нарушението, както и вещите, които са послужили за неговото извършване;

11. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) проверяват складове и дървопреработващи предприятия за произхода на облите и преработените дървени материали и странични ползвания;

12. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) охраняват защитените видове животни и растения и следят за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони в определения им район на дейност;

13. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) принудително отвеждат нарушителите с неустановена самоличност в най-близкото поделение на Министерството на вътрешните работи;

14. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г.) имат правата и задълженията по чл. 72, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Закона за Министерството на вътрешните работи;

15. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) упражняват контрол върху изпълнение на служебните задължения на горските надзиратели и служителите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства в съответствие с правилника по чл. 23, ал. 5.

(2) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Горските надзиратели имат правата и задълженията на горските стражари по ал. 1, т. 1 - 14.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Работодателите задължително застраховат горските стражари и горските надзиратели със застраховка "Живот и злополука".

(2) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) На горските стражари и горските надзиратели, които са претърпели неимуществени вреди при или по повод на изпълнение на служебните си задължения, се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 10 брутни месечни възнаграждения при тежка телесна повреда и 6 брутни месечни възнаграждения при средна телесна повреда.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) На съпруга (съпругата), децата и родителите на загинал горски стражар и горски надзирател при или по повод на изпълнение на служебни задължения се изплаща еднократно парично обезщетение в размер 12 брутни месечни възнаграждения на всеки правоимащ.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Служителите по горите имат правата и задълженията по чл. 34 и чл. 35, ал. 1.

(2) Служителите по горите подпомагат чрез консултиране и извършване на административни и технически услуги собствениците на гори при управлението на горите им при и по повод изпълнение на определените им със закона задължения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За административните и техническите услуги, извършвани от Държавната агенция по горите, нейните структури и териториални звена, както и от държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и учебно-опитните горски стопанства, се заплащат такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет.

Чл. 37. (1) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Служителите на Държавната агенция по горите, нейните структури и териториални звена имат право за всеки прослужени 10 години да получат до 5 куб. м дървен строителен материал от държавния горски фонд срещу заплащане.

(2) (Предишна ал. 1, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Служителите по горите носят униформено облекло при условия и по ред, определени с наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Служителите по горите имат право да носят огнестрелно оръжие съобразно с разпоредбите на Закона за контрол над взривните вещества, оръжията и боеприпасите при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Служителите на държавните горски стопанства, живеещи в горите, имат право да ползват жилищни помещения, предоставени им от Държавната агенция по горите и от нейните структури и специализирани териториални звена при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

(2) Служителите по ал. 1 имат право да ползват за лични нужди, без заплащане на такси, до 5 декара обработваема земя, ливада в горския фонд и ежегодно до 10 куб. м дърва за огрев при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона.

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Упражняване на частна лесовъдска практика е:

1. маркиране на подлежащи на сеч дървета, отглеждане на млади насаждения без материален добив, кастрене на дървета и изготвяне на съпровождащите дейността отчетни документи;

2. събиране и добив на семена, производство на фиданки и други репродуктивни материали от горско-дървесни и храстови видове, създаване на горски култури и изготвяне на съпровождащите тези дейности отчетни документи;

3. изработване на задания и лесоустройствени проекти, планове и програми за гори и земи от горския фонд;
4. изработване на задания и проекти, планове и програми за борба с ерозията и за биологична рекултивация на нарушени терени;
5. организация на добив на дървесина и изработване на транспортно-технологични проекти, планове и схеми за ползвания от гори и земи от горския фонд и изготвяне на съпровождащите тази дейност документи;
6. оценка на гори и земи от горския фонд;
7. управление на гори и земи от горския фонд, собственост на физически и юридически лица и на общини;
8. експертизи и консултации по лесовъдски дейности;
9. изработване на проекти за горски пътища и съоръжения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Дейностите по ал. 1 се извършват от физически лица, които са вписани в публичен регистър в Държавната агенция по горите. Редът и критериите за регистрация се определят в наредба, издадена от председателя на Държавната агенция по горите.

(3) За извършване на дейностите по ал. 1, т. 3, 4, 6, 7, 8 и 9 в регистъра по ал. 2 се вписва лице, което има висше лесовъдско образование, а за дейностите по ал. 1, т. 1, 2 и 5 - висше или средно лесовъдско образование. За извършване на дейностите по ал. 1, т. 9 в регистъра по ал. 2 може да се впише и лице, което има висше образование по специалността "Транспортно строителство".

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За извършване на регистрацията по чл. 39, ал. 2 лицето подава заявление до Държавната агенция по горите, към което прилага копие от диплома за завършено лесовъдско образование и документ за платена такса за разглеждане на заявлението и за регистрация, а в случаите по чл. 39, ал. 1, т. 6 - и удостоверение по чл. 28, ал. 7.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Заявлението по ал. 1 се разглежда от комисия, назначена със заповед на председателя на Държавната агенция по горите, която в едномесечен срок от датата на подаването му изготвя мотивирано предложение до председателя на Държавната агенция по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите се произнася по предложението на комисията в 7-дневен срок от изготвянето му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 3 се произнася с мотивиран отказ по заявлението, когато лицето не е представило някои от документите

по ал. 1 и/или не отговаря на изискванията на чл. 39, ал. 3. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Вписването в регистъра се извършва в 3-дневен срок от произнасянето на органа по ал. 3 и на заявителя се издава удостоверение.

Чл. 39б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Лице, вписано в регистъра за упражняване на дейностите по чл. 39, ал. 1, се отписва в следните случаи:

1. по заявление на лицето;
2. при смърт;
3. при поставяне на лицето под запрещение;
4. ако предостави контролна горска марка на трето лице;
5. при нарушение на чл. 39, ал. 1.

(2) Таксата по чл. 39а, ал. 1 се определя с тарифа на Министерския съвет.

(3) Извършването на дейностите по чл. 39, ал. 1 може да се възлага и на търговци, които имат сключен трудов договор с най-малко едно лице, регистрирано за извършване на съответната дейност.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Служителите в Държавната агенция по горите, нейните структури и специализираните териториални звена, както и в държавните горски и ловни стопанства не могат да извършват частна лесовъдска практика в горите и земите в териториалния обхват на дейност на съответната структура или предприятие, в което изпълняват служебните си задължения.

(5) Разпоредбата на ал. 4 не се прилага в случаите, когато дейностите по чл. 39, ал. 1 се извършват в гори, собственост на регистрирания лесовъд, както и на негови роднини по права линия без ограничения, на роднини по сребрена линия до трета степен включително и роднините по сватовство до втора степен включително.

(6) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Не е упражняване на частна лесовъдска практика, когато дейностите по чл. 39, ал. 1 се извършват от служители по горите в изпълнение на служебните им задължения.

Глава трета. ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

Раздел I. Създаване на нови гори и борба с ерозията

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Създаването на нови гори включва дейностите по събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали, залесяване, попълване, отглеждане, инвентаризация на културите, подпомагане на естественото възобновяване и борба с ерозията.

(2) Възпроизводството на гората обхваща дейностите по създаването на нови гори, провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Утвърдените от председателя на Държавната агенция по горите и от управителния съвет на Национален фонд "Българска гора" средства за възпроизводство на горите не могат да се разходват за други цели.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавната агенция по горите, нейните структури и специализираните териториални звена, както и държавните горски стопанства контролират дейностите по създаването на нови гори в горския фонд и върху земеделски земи, използвани за горски цели.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Изпълнението на дейностите по възпроизводство на горите в държавния горски фонд се възлага при условия и по ред, определени в наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Възпроизводството на горите - държавна и общинска собственост, може да се извършва от държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства или от търговци, регистрирани в публичния регистър по чл. 57а.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Определянето на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добивът на репродуктивни материали, предназначени за лесовъдски цели, и тяхното окачествяване, включително от внос, се извършват при условия и по ред, определени с наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Горските разсадници, в които се произвеждат фиданки за лесовъдски цели, се регистрират в държавните горски стопанства след подаване на писмено заявление от собственика им. Регистрацията се извършва в 14-дневен срок от подаване на заявлението от длъжностно лице, определено от директора на държавното горско стопанство.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите с наредба определя условията и реда за производство на фиданки за залесяване в горските разсадници - държавна собственост.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Производството и търговията на горски репродуктивни материали, използвани за лесовъдски цели, се извършват при условия и по ред, определени с наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Изпитването и определянето на посевните и посадъчните качества на горските репродуктивни материали се осъществяват от специализирани териториални звена на Държавната агенция по горите при условията и по реда на наредбата по ал. 1.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Залесяването в горския фонд се извършва съгласно лесоустройствени проекти, технически проекти за борба с ерозията и свлачищата, планове и програми при условия и по ред, определени с наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Невъзобновени сечища и пожарища от горския фонд се залесяват от собственика им до две години след изсичането или опожаряването. При обективни причини срокът може да се удължи от директора на регионалната дирекция по горите с една година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За създаване на защитни гори, за развитие на пчеларството и бубарството, за опитни и научни цели, за осъществяване на залесяване с доброволен труд, за обучение на ученици и студенти, както и за екологични цели, Държавната агенция по горите може да предоставя безвъзмездно репродуктивни материали и технологични планове за залесяване при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Репродуктивни материали и технологични планове за залесяване по ал. 3 се осигуряват от държавното горско стопанство, на чиято територия се извършва залесяването, след подаване на писмено заявление до 30 ноември за предвидените пролетни залесявания и до 15 април за есенните залесявания. Заявления могат да подават:

1. собствениците и ползвателите на гори и земеделски земи - за създаване на защитни гори;

2. пчеларските дружества - за нуждите на пчеларството;

3. Асоциацията на бубохранителите в България - за нуждите на бубарството;

4. (доп. - ДВ, бр. 102 от 2006 г.) екологичните сдружения, организации и съюзи, училищата и висшите училища, кметствата и общините, структурите и подразделенията на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи, териториалните звена на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии и Съюза на

ловците и риболовците в България - при организиране и осъществяване на залесяване с доброволен труд;

5. Лесотехническият университет, Институтът по гората при Българската академия на науките и средните училища, подготвящи кадри за нуждите на горското стопанство - за опитни и научни цели и за подпомагане на обучението на учениците и студентите.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) С писменото съгласие на собствениците държавните горски стопанства могат да организират създаването на гори от бързорастящи видове (тополи, върби и други) върху незалесени земи на физически и юридически лица и на общини със средства от бюджета на Държавната агенция по горите.

(6) Условието и редът за организиране на дейността по създаването на нови гори по ал. 5 се определят с правилника за прилагане на закона.

(7) Незалесени земи и гори с влошено състояние от държавния горски фонд могат да се предоставят за залесяване на физически и юридически лица и на общини по реда на чл. 16. Залесяването се извършва за сметка на лицето, на което са предоставени горите и земите.

(8) Средствата за възстановяване на унищожени гори от стихийни бедствия и крупни производствени аварии са за сметка на държавния бюджет.

Чл. 43. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 44. (1) Собственици или ползватели на гори, които с действието или с бездействието си са довели до увреждане на горите или ерозиране на почвите, са длъжни да ги рекултивират и залесят.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Възстановителните работи върху площите по ал. 1 се извършват по проект и в срок, утвърдени от председателя на Държавната агенция по горите, и са за сметка на собственика или ползвателя.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 45. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 46. (1) (Предишен текст на чл. 46 - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Държавната агенция по горите организира, ръководи и контролира борбата с ерозията в горите и земите от горския фонд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Борбата с ерозията и свлачищата в горския фонд и строежът на укрепителни съоръжения са за сметка на собствениците и се извършват при условия и по ред, определени с наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.)

Раздел II.

Провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Сечите се провеждат съгласно предвижданията на лесоустройствените проекти, планове и програми.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавното горско стопанство и собствениците на гори провеждат санитарна сеч в срок до две години от установяване на повредите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Видовете сеч и методите за провеждането им се определят с наредба, издадена от председателя на Държавната агенция по горите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Отглеждането на млади насаждения без добив на дървесина, кастренето, ограждането на възобновителни и възобновени участъци и млади култури и маркирането на горите за сеч могат да се организират от държавните горски стопанства или от лица, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2.

(5) За гори, собственост на физически и юридически лица, с площ на всеки отделен поземлен имот под 20 декара, провеждането на сеч се извършва без спазване изискванията на ал. 1 и при условия и по ред, определени в наредбата по ал. 3.

Чл. 48. (1) За осигуряване възобновяването на горите в тях се провежда възобновителна сеч.

(2) Основното изискване при създаване на нови гори и при правилното възобновяване и ползване на съществуващите са принципите за устойчивото им развитие.

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Промяната на вида и/или интензивността на сечта, предвидена в лесоустройствените проекти, планове и програми, се извършва при доказана необходимост с протокол на комисия, назначена

от председателя на Държавната агенция по горите или от упълномощени от него длъжностни лица по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

(2) Промените по ал. 1 в защитените територии се извършват след съгласуване с министъра на околната среда и водите.

Чл. 50. (1) Горите се стопанисват и ползват като високостъблени, издънкови, смесени семенноиздънкови и нискостъблени.

(2) Високостъблените гори се стопанисват и ползват по начин, запазващ семенния им произход.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Издънковите и смесените семенноиздънкови държавни и общински гори се стопанисват и ползват предимно по начин, осигуряващ превръщането им в семенни.

(4) Нискостъблените гори се стопанисват и ползват по начин, осигуряващ издънковото им възобновяване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Възобновителни сечи във високостъблените гори с изключение на тополовите и акациевите, както и в площи за създаване на хранителна база за дивеча в държавните ловни стопанства се провеждат при възраст не по-малка от 60 години, а за нискостъблените - не по-малко от 15 години. Изкуствено създадените гори се възобновяват при научно и практически доказана възраст за сеч, удостоверена с протокол на комисия, назначена от председателя на Държавната агенция по горите.

Чл. 51. (1) Сечта във високостъблените гори се провежда през цялата година, а в нискостъблените - от 1 септември до 1 април.

(2) При закъсняване на вегетацията в нискостъблените гори срокът за сеч може да се продължи до 30 април.

(3) Нискостъблени гори за добив на листников фураж се секат от 1 август, а за добив на кори и лико - до 31 май.

(4) Във високостъблените гори за запазване на подраста сечта може да бъде забранена от 1 април до 1 октомври.

Чл. 52. (1) Забранява се провеждане на гола сеч във високоствъблените гори с площ на сечището над 50 декара или сливането на голи сечища, чиято обща площ е над 50 декара, с изключение на топови, акациеви и други бързорастящи видове.

(2) Забранява се сечта в клековите и чермуровите гори, с изключение на санитарните.

Глава четвърта. ПОЛЗВАНИЯ ОТ ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ В ГОРСКИЯ ФОНД

Раздел I. Общи положения

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Ползването от горите и земите от горския фонд по смисъла на закона представлява добивът на дървесина и/или странични ползвания, както и разпореждането с тях.

(2) Ползването на дървесина от гори и земи от държавния горски фонд се осъществява по един от следните начини:

1. по такси на корен;
2. чрез възлагане на добива и продажба на добитата дървесина от склад;
3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) чрез публичен търг с явно наддаване или конкурс за предоставяне на сечища;
4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) чрез публичен търг с явно наддаване или конкурс за предоставяне изпълнението на дейностите, предвидени в лесоустройствените проекти за цели държавни горски стопанства или за части от тях;
5. чрез концесия;
6. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) от държавните горски стопанства, които самостоятелно организират и изпълняват дейностите по добив и транспортиране.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Ползването от горите - държавна собственост се осъществява след заплащане на такси, определени с тарифа на Министерския съвет или чрез концесия.

(4) Ползването от горите и земите от горския фонд - общинска собственост, се осъществява по начините, посочени в ал. 2 и 3, след решение на общинския съвет.

(5) Физически и юридически лица - собственици на гори, се разпореждат с дървесината и продуктите, добити от имотите им, при спазване изискванията на закона.

(6) При провеждане на дейност в горите се забранява използването на техника и технологии, които водят до развитие на ерозионни процеси, до унищожаване на подраста и до нанасяне на повреди на оставащия дървостой.

(7) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За ползването на инфраструктурата в горския фонд се заплаща такса в размер, определен с тарифата по ал. 3, от:

1. собствениците на гори;
2. ползвателите на дървесина от горите - държавна собственост, в случаите по ал. 2, т. 3 и 4;
3. купувачите на дървесина от горите - държавна собственост, в случаите по ал. 2, т. 2 и 6.

Раздел II. Концесии

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Концесия върху гори - държавна или общинска собственост се предоставя по реда на Закона за концесиите, съответно на Закона за общинската собственост при спазване на изискванията на лесоустройствените проекти, като се допуска ползване на дървесина само в насаждения, в които е предвидено по лесоустройствен проект извеждане на възобновителни сечи с последващо изкуствено или издънково възобновяване.

(2) До сключването на концесионния договор не се спира изпълнението на предвидените в лесоустройствените проекти мероприятия.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Ползванията, които не са обхванати от предоставено концесионно право, се извършват при условия и по ред, предвидени в закона.

Чл. 56. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Предложение за предоставяне на концесии върху гори се прави от председателя на Държавната агенция по горите по реда на Закона за концесиите.

Раздел III. Ползване на дървесина

Чл. 57. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Ползването на дървесина от горите независимо от тяхната собственост се извършва от търговци, регистрирани по чл. 57а съгласно лесоустройствените проекти, планове и програми, с изключение на тези по чл. 47, ал. 5.

(2) Условието и редът за ползване на дървесина от държавния и общинския горски фонд по чл. 53, ал. 2, т. 3 и 4, както и редът за продажба на дървесината, добита по реда на чл. 53, ал. 2, т. 2 и 6, се определят с правилника за прилагане на закона.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 1 и 3 държавното горско стопанство предоставя ползването на дървесина и ползвателят придобива правото на собственост върху добитата дървесина след нейното заплащане.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 2 държавното горско стопанство възлага добива на дървесината при условията и по реда на Закона за обществените поръчки, като запазва собствеността върху добитата дървесина.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Дървесината от горите - собственост на държавата, се ползва от държавните горски стопанства и от държавните ловни стопанства при условия и по ред, определени с правилника по чл. 24, ал. 2. В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 2 и 6 същите заплащат процент от продажната цена в бюджета на Държавната агенция по горите и в приход на Национален фонд "Българска гора". Процентите се определят с тарифата по чл. 53, ал. 3 и могат да бъдат диференцирани по асортименти и/или класове дървесина, според спецификата на дървостоя и по региони.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавните горски стопанства и общините определят в размер до една трета от утвърденото годишно ползване на дървесината за добив от дърводобивни и дървопреработвателни предприятия, които са със седалище и адрес на управление на територията на съответното държавно горско стопанство или община и осъществяват дейността си на същата територия.

(7) Дървесината по ал. 6 се предоставя при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) В случаите по чл. 53, ал. 2, т. 4 държавното горско стопанство възлага изпълнението на всички мероприятия и дейности, предвидени в лесоустройствените проекти. Възлагането се извършва за срок не по-дълъг от срока на действие на проекта.

(9) Физическо лице за собствени нужди може да ползва дървесина по такси на корен от гора - собственост на общината, в която е постоянният му адрес, а когато това е невъзможно - от съответните държавни гори при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона. Дървесината не може да се прехвърля. В този случай за физическото лице не се изисква регистрация по реда на чл. 39, ал. 2.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Правото по ал. 9 имат и: манастирите, църквите, джамиите и другите религиозни институции, общинските и държавните училища и обслужващите ги звена, социалните домове, местата за лишаване от свобода, военните поделения, културните институти на бюджетна издръжка и служителите и работниците

в Държавната агенция по горите, в нейните структури и в специализираните териториални звена. Получената по този ред дървесина не може да се прехвърля.

(11) Обемът на годишното ползване по ал. 9 и 10 се определя:

1. с решение на общинския съвет - за горите - общинска собственост;
2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) от директора на съответната дирекция по горите по предложение на директора на държавното горско стопанство - за горите - държавна собственост.

(12) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При повреди на инфраструктурата и при възникнала опасност за нейното нормално и безопасно функциониране, както и при залагане на пробни площи, държавното горско стопанство осъществява или предоставя ползването по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1. В този случай ползвателят има право да се разпорежда свободно с дървесината.

(13) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Изискването на разпоредбата на ал. 1 за регистрация по чл. 57а не се прилага, когато ползването се извършва:

1. от физическо лице в собствения му имот;
2. по такса на корен.

Чл. 57а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) В процедурите за предоставяне на ползването по реда на чл. 53, ал. 2, т. 2, 3 и 4 могат да участват търговци, регистрирани в публичен регистър в Държавната агенция по горите.

(2) В регистъра по ал. 1 се вписват търговци, които отговарят на следните изисквания:

1. имат сключен трудов договор най-малко с едно лице, регистрирано за упражняване на частна лесовъдска практика за дейността по чл. 39, ал. 1, т. 5;
2. не са в процедура по ликвидация;
3. не са обявени в несъстоятелност и не са в производство за обявяване в несъстоятелност;
4. не са лишени от правото да упражняват търговска дейност;
5. нямат парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган или задължения към осигурителни фондове, освен ако компетентният орган е допуснал разсрочване или отсрочване на задължението;
6. имат положителна търговска репутация за последните три обекта, в които са извършвали дейности по ползване на дървесина от горите - държавна собственост - за търговци, извършвали такава дейност.

(3) Редът и критериите за регистриране на търговците се определят с наредбата по чл. 39, ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За извършване на регистрацията търговецът подава заявление до председателя на Държавната агенция по горите, към което прилага документи, удостоверяващи обстоятелствата по ал. 2.

(5) За обстоятелствата по ал. 2, т. 6 търговецът прилага към заявлението декларация, в която посочва последните три обекта, в които е извършвал ползване на дървесина, или декларация, че не е извършвал дейности по ползване на дървесина от горите - държавна собственост.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Заявлението се разглежда от комисия, назначена със заповед на председателя на Държавната агенция по горите, която в едномесечен срок от датата на подаването му изготвя мотивирано предложение до председателя на Държавната агенция по горите.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция по горите се произнася по предложението на комисията в 7-дневен срок от изготвянето му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 7 се произнася с мотивиран отказ по заявлението, когато лицето не отговаря на изискванията на ал. 2 и/или не е представило някои от документите по ал. 4. Отказът се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Вписването в регистъра се извършва в 3-дневен срок от произнасянето на органа по ал. 7, за което на заявителя се издава удостоверение.

(10) Търговец, вписан в регистъра по ал. 1, се отписва:

1. по заявление на търговеца;
2. при смърт на физическото лице или при поставянето му под пълно запрещение;
3. при прекратяване на юридическото лице;
4. когато в резултат на промяна на обстоятелствата не отговаря на изискванията по ал. 2;
5. когато с влезли в сила два или повече акта на компетентни държавни органи е установено, че търговецът системно е нарушавал разпоредбите на закона.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Търговците са длъжни да уведомяват Държавната агенция по горите за всички настъпили промени в обстоятелствата по ал. 2 в 7-дневен срок от настъпването им.

(12) За разглеждане на заявлението и за вписването в регистъра се заплаща такса, определена с тарифа на Министерския съвет.

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Определените за сеч дървета се отбелязват с траен знак на височина 130 см.

(2) Определените за сеч дървета с диаметър 14 и повече от 14 см - за високостеблените, и 10 и повече от 10 см - за издънковите гори, измерени на височина 130 см, се маркират по реда на ал. 1, както и с контролна горска марка в основата на стъблото в долната страна на склона.

(3) Забранява се сеч на немаркирани дървета, с изключение на случаите, когато е разрешено извършване на цялостно отсичане на дървостоя върху ограничена площ, както и за предотвратяване или ограничаване на пожари.

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Сеч и извоз на дървесината до временен склад се извършват след издаване на позволително от директора на държавното горско стопанство или от упълномощено от него длъжностно лице.

(2) Позволително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - държавна собственост, се издава въз основа на един от следните документи:

1. утвърден годишен план за ползване;
2. утвърдено план-извлечение за промяна на вида и/или интензивността на сечта;
3. утвърден списък на инвентаризираната суха и паднала дървесина.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Позволително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - собственост на физически и юридически лица или на общини, се издава само за гори, които са регистрирани по реда на чл. 18 от Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд и чиито граници са трайно обозначени на терена съгласно чл. 25, ал. 14.

(4) Позволително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - общинска собственост, се издава въз основа на заявление от кмета или от упълномощено от него длъжностно лице, към което се прилагат:

1. решение на общинския съвет за извършване на ползването;
2. един от документите по ал. 2.

(5) Позволително за сеч и извоз до временен склад на дървени материали от гори - собственост на физически и юридически лица, се издава въз основа на заявление от собственика или от упълномощено от него лице.

(6) Позволителното за сеч и извоз на дървени материали до временен склад по ал. 4 и 5 се издава в 7-дневен срок от датата на подаване на заявлението.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на държавното горско стопанство или упълномощеното от него длъжностно лице мотивирано отказва да издаде позволително в срока по ал. 6, когато към заявлението не е приложен някой от изискуемите документи.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказите по ал. 7 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Срокът на действие на позволителното за сеч и извоз до временен склад на дървени материали се определя от директора на държавното горско стопанство или от упълномощено от него длъжностно лице при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, и не може да бъде по-дълъг от края на календарната година, в която е издадено.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на държавното горско стопанство с мотивирана заповед отнема издаденото позволително за сеч и спира сечта и извоза на дървените материали до временен склад, когато позволителното е издадено въз основа на документ, който по надлежния съдебен ред е признат за подправен.

(11) Условията и редът за утвърждаване на годишния план за ползване, на план-извлечението за промяна на вида и/или интензивността на сечта и на списъка на инвентаризираната суха и паднала дървесина се определят с правилника за прилагане на закона.

(12) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита от държавния горски фонд по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1, се извършва с позволително за извоз, издадено от служител на държавното горско стопанство. Позволителното за извоз се издава в деня на заплащането на дървесината.

(13) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита от общинския горски фонд по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1, се извършва с позволително за извоз, издадено от лицето, с което е сключен договор на основание чл. 26, ал. 2, или от лицето, наето по реда на чл. 76, ал. 5. Когато няма назначени такива лица, позволителното за извоз се издава от служител на държавното горско стопанство срещу заплащане на такса за административна услуга.

(14) (Отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

(15) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Извън случаите по ал. 12 и 13 облата дървесина и дървата за горене се транспортират от временен склад, придружени с превозен билет, издаден от:

1. служител на съответното държавно горско стопанство - за дървесината, добита от държавния горски фонд, след нейното заплащане;

2. лицето, с което е сключен договор на основание чл. 26, ал. 2, или от лицето, наето по реда на чл. 76, ал. 5 - за дървесината, добита от общинския горски фонд, след нейното заплащане;

3. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) лицето, с което е сключен договор на основание чл. 26, ал. 2, или от лицето, наето по реда на чл. 76, ал. 5 - в случаите извън т. 1 и 2; когато няма такива лица, превозният билет се издава от служител на държавното горско стопанство срещу заплащане на такса за административна услуга.

(16) Превозният билет удостоверява произхода и качеството на асортиментите дървесина и се издава за всяко отделно транспортно средство.

(17) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на държавното горско стопанство или определени от него длъжностни лица предоставят превозни билети на собствениците на облата дървесина и на дървата за горене на временен склад. Превозните билети се предоставят срещу заплащане на стойността им.

(18) Сроковете за сеч и извоз на дървесина от държавните и общинските гори се определят с позволителното по ал. 1.

(19) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавните горски стопанства и общините имат право от 1 ноември на текущата година да осъществяват ползването на дървесина в насаждения от лесосечния фонд за следващата календарна година.

(20) Когато поради обективни причини сечта и извозът на дървесина от държавните и общинските гори не могат да приключат до края на календарната година, срокът за сеч и извоз може да се удължи през следващата календарна година.

(21) Общият срок за сеч и извоз за едно насаждение от държавните и общинските гори не може да е по-дълъг от 18 месеца.

(22) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Условието и редът за издаването на документите по ал. 1, 12, 13 и 15 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 60. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забранява се превишаването на годишното ползване от възобновителни сечи, определено в лесоустройствените проекти, планове и програми, освен поради стихийни и природни бедствия, каламитети и промяна на предназначението на гори и земи от горския фонд.

Чл. 61. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Дървените материали и дървата за огрев, необходими за осъществяване на функциите и задачите на структурите и специализираните териториални звена на Държавната агенция по горите за строителство на горски сгради, телефонни линии, заслони, водопои, противопожарни депа, пожаронаблюдателни кули и водоеми, за ловностопански и

рибно стопански сгради и съоръжения, за научноизследователски и други подобни цели, от гори - собственост на държавата, се ползват без заплащане на такси на корен при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Дървените материали, необходими за направата на триангулационни и други геодезични знаци в горите, за геоложки и минни проучвания за ловно стопански и рибно стопански съоръжения и за изграждане на съоръжения за предотвратяване на щети от дивеча, за възстановяване на повредени или унищожени от стихийни бедствия пътни съоръжения, телефонни линии и други, когато обектите се намират в горите, се отпускат срещу заплащане на такса на корен.

Чл. 62. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Раздел IV.

Предлагане на пазара на необработен дървен материал с описанието "класифициран по правилата на Европейската икономическа общност" (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Чл. 62б. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Раздел V.

Странични ползвания (предишен раздел 4 - ДВ, бр. 72 от 2005 г.)

Чл. 63. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 70 от 2008 г.) Ползванията от горите и земите от горския фонд, като добив на смола, борина, сено, листников фураж, лико, кори, семена, събиране на гъби, горски плодове, други растения и части от тях, улов на животни, които не са дивеч, паша на селскостопански животни, пчеларство и други, без ползване на дървесина, са странични ползвания.

(2) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Ползването на лечебните растения се урежда от отделен закон.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Страничните ползвания, когато представляват стопанска дейност, се извършват при условията и по реда, указани в писмено позволително. Позволителните за общински и държавни гори се издават след

заплащане на такси. Размерът на таксите за страничните ползвания, добити от гори общинска собственост, се определят от общинските съвети в размер не по-малък от размера, определен с тарифа на Министерския съвет за ползванията от държавния горски фонд.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Страничните ползвания от горите - частна собственост на физически и юридически лица, се извършват от техните собственици при пълна свобода относно ползването и разпореждането с добитите продукти, като не се нарушават правата на трети лица и разпоредбите на този закон. Когато страничните ползвания представляват стопанска дейност, на собствениците се издава писмено разрешително от държавното горско стопанство без заплащане на такси.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) Условието и редът за издаване на писмените разрешителни за страничните ползвания, представляващи стопанска дейност, се уреждат с правилника за прилагането на закона.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) В иглолистни насаждения или култури, в които предстои извеждане на възобновителна сеч, се извършва добив на смола. За добива се заплаща такса по тарифа на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За добив на смола се подава заявление до директора на държавното горско стопанство, който в 14-дневен срок уведомява заявителя за насажденията или културите, в които може да се извърши.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на държавното горско стопанство отказва да издаде разрешително за добив на смола в следните случаи:

1. по лесоустройствен проект няма иглолистни насаждения или култури, в които предстои извеждане на възобновителна сеч;

2. в иглолистни насаждения или култури, в които не предстои извеждане на възобновителна сеч;

3. в иглолистни насаждения или култури, в които се осъществява добив на смола към момента на подаване на заявлението по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът на директора може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Разрешително за добив на смола се издава след заплащане на таксата по ал. 1.

(6) Забранява се добивът на кори от стоящи дървета, неподлежащи на сеч, с изключение на добив на кори от корков дъб.

Чл. 65. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 29 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Страничните ползвания от горите и земите от горския фонд се извършват по начин и със средства, които не водят до увреждане или унищожаване на популациите на видовете и техните местообитания.

(2) Не се допускат странични ползвания, когато същите се отнасят за защитени със закон растителни и животински видове.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Страничните ползвания по чл. 63 се контролират от Държавната агенция по горите, нейните структури, държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства.

Чл. 67. Забранява се на физически и юридически лица да изкупуват предмета на страничните ползвания от лица, които нямат писмено позволение.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Пашата на селскостопански животни в горите и земите от горския фонд се извършва съгласно годишен план за паша, утвърден от директора на регионалната дирекция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Планът по ал. 1 се изготвя от държавните горски стопанства, като за горите и земите - общинска собственост, се представя за утвърждаване след съгласуване с кмета на общината.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Пашата в горите и земите от държавния горски фонд се разрешава с годишно позволение, издадено от държавното горско стопанство след заплащане на такса в размер, съответстващ на стойността на разходите, необходими за възстановяване на унищожената горско-дървесна растителност върху определените за паша площи за срок от една година.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Пашата в горите и земите от горския фонд - собственост на общините, се разрешава с годишно позволение, издадено от държавното горско стопанство. За издаването на позволение се заплаща такса, определена с тарифа на Министерския съвет.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Пашата на селскостопански животни в горите и земите от горския фонд - частна собственост, се разрешава с годишно позволение, издадено

от държавното горско стопанство, след писмено съгласие на собственика. За издаване на разрешителното се заплаща такса, определена с тарифа на Министерския съвет.

(6) В случаите по ал. 5 разрешителното се издава въз основа на писмено съгласие от собственика на горите, в които се извършва пашата.

(7) Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите се определят в плана по ал. 1.

(8) Условието и редът за определяне числеността на селскостопанските животни, допускани на паша в горите и земите - държавна и общинска собственост, се определят с правилника за прилагане на закона.

(9) Забранява се нощната паша в горите и земите от горския фонд.

(10) Забранява се пашата на кози в горите и земите от горския фонд освен в насаждения, предвидени за гола сеч, с последващо изкуствено възобновяване.

(11) Забранява се пашата в поройните горски земи, семепроизводствените насаждения и градини, горските разсадници, в културите и младите насаждения от семенен произход и в издънковите насаждения, докато достигнат височина 3 м, както и във възобновителните участъци във високостъблените гори и пожарищата, в които е започнало или е възможно естественото им възобновяване, дендрариумите и в горите в защитените територии, освен ако това не е указано изрично в заповедта за обявяване на защитените територии.

(12) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Разрешителното за паша се издава въз основа на подадено заявление до директора на държавното горско стопанство.

(13) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на държавното горско стопанство се произнася по заявлението в 3-дневен срок от подаването му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(14) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 13 се произнася с мотивиран отказ по заявлението при несъответствие на заявлението с предвиденията на плана за паша. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(15) Срокът на действие на разрешителното за паша е до края на календарната година, освен ако по искане на заявителя в него е вписан по-кратък срок.

(16) Условието и редът за изготвяне на плана по ал. 1 и за издаване на разрешителните за паша, както и образците на разрешителните се определят с правилника за прилагане на закона.

Раздел VI.

Износ и внос (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишен раздел 5 - ДВ, бр. 72 от 2005 г.)

Чл. 68а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) (1) Износът на необработен дървен материал се извършва след издаване на удостоверение за износ от председателя на Държавната агенция по горите или от упълномощени от него длъжностни лица.

(2) Председателят на Държавната агенция по горите със заповед утвърждава образец на удостоверението по ал. 1. Заповедта се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува на интернет страницата на Държавната агенция по горите.

(3) За издаване на удостоверението по ал. 1 заинтересованото лице подава заявление, към което прилага:

1. договор със собственика на гората за ползване на дървесината и/или фактура за закупуване на дървесината;
2. външнотърговски договор и/или проформа фактура;
3. документ за платена такса за издаване на удостоверението.

(4) Органът по ал. 1 се произнася по заявлението в деня на подаването му.

(5) Органът по ал. 1 отказва да издаде удостоверение за износ, когато не е представен някой от документите по ал. 3. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) По предложение на председателя на Държавната агенция по горите Министерският съвет може да забрани износа на необработен дървен материал.

Чл. 68б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) За износ на диворастващи гъби се издава удостоверение за износ от председателя на Държавната агенция по горите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(2) За издаване на удостоверението по ал. 1 се представят следните документи:

1. позволително за извършване на странични ползвания;
2. попълнена с данни на износителя бланка на удостоверение за износ по образец;
3. външнотърговски договор и/или фактура;
4. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) фактура, издадена от държавното горско стопанство на територията на което са събрани гъбите, за платена такса по тарифа на Министерския съвет;
5. (изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър,

съответно удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на износителя;

6. анализационен протокол по образец, издаден от Централната лаборатория по ветеринарно-санитарна експертиза и екология към Националната ветеринарно-медицинска служба - за гъби "овчи крак" и "сив пачи крак";

7. санитарно разрешително за експлоатация на обектите за обработка и преработка на гъби или сключен договор с лице, притежаващо разрешително, издадено съгласно правилника за прилагане на Закона за народното здраве;

8. документ за платена такса за издаване на удостоверение за износ.

(3) Органът по ал. 1 издава удостоверението за износ в деня на представяне на документите по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Органът по ал. 1 отказва да издаде удостоверение за износ, когато не е представен някой от документите по ал. 2. Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Срокът на действие на удостоверението за износ се определя с акт на Министерския съвет.

Чл. 68в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) За издаването на удостоверение по чл. 68б, ал. 1 се събират такси, определени с тарифа на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Таксите по ал. 1 постъпват в бюджета на Държавната агенция по горите.

Глава пета.

ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД

Раздел I.

Общи положения

Чл. 69. Опазването на горите и земите от горския фонд включва защита, охрана и контрол.

Чл. 70. (1) (Предишен текст на чл. 70 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Органите на държавната и местната власт, организациите и лицата се задължават да оказват съдействие на служителите по горите при изпълнението на служебните им задължения по опазване на горите и земите от горския фонд.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Собствениците и държателите на складове за дървесина или странични ползвания от горите и на дървопреработващи предприятия са длъжни да допускат служителите по горите за извършване на проверки.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Организацията на дейността по охрана и контрол при опазване на горите, дивеча и рибните ресурси в обектите, ползвани за любителски риболов, се определя с наредба на председателя на Държавната агенция по горите.

Раздел II. Защита

Чл. 71. Защитата на горите и земите от горския фонд обхваща мерките за опазването им от болести, насекоми, плевели, висши паразитни растения, мишевидни гризачи и други вредители, абиотични въздействия и провеждане на борбата с тях.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Защитата на горите и земите от горския фонд се организира от държавните горски стопанства и от специализираните териториални звена за защита на горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Защитата на горите, собственост на физически лица, се осъществява от държавните горски стопанства и от специализираните териториални звена за защита на горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Защитата на горите, собственост на общините и други юридически лица, се осъществява от тях или възмездно от държавните горски стопанства и специализираните териториални звена за защита на горите.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Защитата на горите се организира и провежда при условия и по ред, определени с правилника за прилагането на закона и наредба за защита на горите от вредители, болести и други повреди, издадена от председателя на Държавната агенция по горите.

Чл. 73. (1) Защитата на горите се извършва със средства и препарати, разрешени и регистрирани по Закона за защита на растенията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Прилагането на защитните средства и препарати се осъществява при условия и по начин, определени с наредба на председателя на Държавната агенция по горите, съгласувано с министъра на околната среда и водите и с министъра на здравеопазването.

Раздел III. Охрана

Чл. 74. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Охраната на горите и земите от горския фонд обхваща съобразените със закона действия за предотвратяване на всички нарушения, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите.

(2) Охраната обхваща и действията по опазването на горите от пожари и от незаконно строителство.

Чл. 75. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) В горите и земите от горския фонд независимо от тяхната собственост се определят охранителни участъци със средна площ 15 000 декара.

Чл. 76. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Охраната на горите и земите от горския фонд се осъществява от горски стражари - служители на регионалните дирекции по горите, и горски надзиратели - служители на държавните горски стопанства или държавните ловни стопанства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Числеността на горските надзиратели в държавните горски стопанства или държавните ловни стопанства съответства на общия брой на горскостопанските и охранителните участъци, определени в лесоустройствените проекти.

(3) Числеността на горските стражари в дирекциите на природните паркове се определя, както следва: до 5000 хектара - 2 стражари, но не повече от 8 - за всяко отделно специализирано звено.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Числеността на горските стражари, които осъществяват дейността си по трудови правоотношения с регионалните дирекции по горите, не може да бъде по-малка от броя на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, попадащи в териториалния им обхват.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Собствениците на гори могат да осигуряват за своя сметка охрана съгласувано с държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство.

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Собствениците на недвижими имоти, намиращи се в горския фонд или граничещи с него, са длъжни да извършват противопожарни мероприятия в тях за своя сметка. Условието и редът за

извършване на мероприятията се определят с наредба на председателя на Държавната агенция по горите и министъра на вътрешните работи.

Чл. 76б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) В горския фонд пътни превозни средства не могат да се движат по обозначените със забранителен знак горски пътища и места.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Условието и редът за поставяне на знаците по ал. 1 и техните образци се определят с наредба на председателя на Държавната агенция по горите и министъра на вътрешните работи.

Чл. 77. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Пожароопасният сезон в горите се определя ежегодно със заповед на председателя на Държавната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Когато пожароопасният сезон за някои райони не съвпада със сроковете по ал. 1, директорите на регионалните дирекции по горите издават заповеди за промяна на срока, съгласувани с председателя на Държавната агенция по горите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Паленето на огън в горите и земите от горския фонд се извършва само на местата, определени за това с лесоустройствените проекти или с плановете за управление на природните паркове. Местата се обезопасяват и се обозначават с указателни табели.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Забранява се опожаряването на гори, храсталаци и треви в горите, както и в земите от горския фонд и на 500 м от неговите граници.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Кметовете на общини и населени места организират групи за гасене на горски пожари.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) В гасенето на горски пожари задължително участват групите по ал. 6, специализираните органи за противопожарна охрана и служителите по горите.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Военнослужещите от близките поделения и формирования на Гражданската защита участват при гасенето на горски пожари след съгласуване с началника на съответното поделение.

(9) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Редът за опазване на горите от пожари се определя с наредбата по чл. 76а.

Раздел IV. Контрол

Чл. 78. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., предишен текст на чл. 78 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Контролът по възпроизводството, ползването и опазването на горите и земите от горския фонд се осъществява от Държавната агенция по горите и от нейните структури и специализирани териториални звена.

(2) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Контролът върху дейностите по възпроизводство, ползване, както и върху дейностите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства се осъществява от Държавната агенция по горите и от регионалните дирекции по горите по ред, определен с правилника по чл. 23, ал. 5.

(3) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При осъществяване на контролната дейност служителите на Държавната агенция по горите:

1. имат право на достъп до съответната документация и до обектите, подлежащи на контрол;
2. имат право да изискват и да получават информация, необходима за вземането на управленски решения и за изпълнението на контролните им функции;
3. издават предписания при констатиране на пропуски и недостатъци;
4. издават разпореждания за спиране и прекратяване на дейности в горите и в земите от горския фонд при констатиране на нарушения на този закон, Закона за лова и опазване на дивеча, Закона за защитените територии, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за лечебните растения и Закона за биологичното разнообразие и подзаконовите актове по тяхното прилагане;
5. съставят актове за установяване на административни нарушения.

(4) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При осъществяване на контролната дейност служителите на регионалните дирекции по горите, на специализираните териториални звена, както и на държавните горски стопанства имат правата по ал. 3 в определения им териториален обхват на дейност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Служителите на Държавната агенция по горите са длъжни да не разпространяват информация, представляваща служебна или търговска тайна, станала им известна при или по повод осъществената контролна дейност.

Чл. 78а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Държавната агенция по горите създава и поддържа информационна система за горите и земите от горския фонд по видове собственост.

(2) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, собствениците и ползвателите на горите и на земите от горския фонд са длъжни безвъзмездно да предоставят на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена информацията, необходима за поддържането на системата по ал. 1, при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 79. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регионалните дирекции по горите, държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства организират контролни горски пунктове при условия и по ред, определени със заповед на председателя на Държавната агенция по горите.

(2) Водачите на превозни средства, които превозват дървени материали и продукти от странични ползвания, са длъжни да спират за проверка на контролния горски пункт.

(3) В контролните горски пунктове се проверява законният произход на превозваните дървени материали и продукти от страничните ползвания в горите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Водачите на превозни средства са длъжни да спират при подаден сигнал със стоп-палка от служителите по горите.

Чл. 80. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Определените за сеч дървета се маркират по реда на чл. 58.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Право да притежават контролна горска марка имат регионалните дирекции по горите, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и лицата, упражняващи частна лесовъдска практика.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Право да използват контролна горска марка имат служителите по горите и лицата, упражняващи частна лесовъдска практика.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Добитата дървесина преди транспортирането се маркира с експедиционна горска марка. Право да притежават експедиционна горска марка имат регионалните дирекции по горите, държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, общините - собственици на гори, както и обединенията на собственици на гори, които са наели лица по чл. 76, ал. 5.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Право да използват експедиционна горска марка имат:

1. служителите по горите;
2. лицата, наети по чл. 76, ал. 5;

3. лицата, регистрирани за упражняване на частна лесовъдска практика, наети от собствениците на гори.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Произходът на дървесина от внос се доказва с документите, с които е осъществен вносът.

(7) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Дървесината от внос се маркира от служител по горите с експедиционна горска марка на мястото на нейното първо разтоварване или претоварване срещу заплащане на такса за извършена административна услуга.

(8) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Собствениците и ползвателите на обекти, в които постъпва, преработва или от които се експедира обла дървесина, фасонирана дървесина или преработени дърва за горене, водят дневник по образец за постъпилия, преработен и експедиран дървен материал.

(9) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Всички собственици или ползватели на обекти, в които се преработват обла дървесина, фасонирана дървесина и дърва за горене, са длъжни да притежават производствена марка и да маркират с нея дървесината преди експедирането ѝ.

(10) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Фасонираните дървени материали и преработените дърва за горене се превозват придружени с превозен билет за транспортиране на фасонирани дървени материали и преработени дърва за горене, издаден от собственика или ползвателя на обекта.

(11) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Образците на марките, на дневника по ал. 8 и на превозните билети по ал. 10 се определят със заповед на председателя на Държавната агенция по горите, а условията и редът за тяхното производство и предоставяне се определят в правилника за прилагане на закона.

(12) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавната агенция по горите води единен регистър за горските марки, а държавното горско стопанство и държавното ловно стопанство водят регистър за производствените марки.

(13) (Предишна ал. 10, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забранява се преотстъпването на горските и на производствените марки.

(14) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забраняват се покупко-продажбата и другите разпоредителни сделки, товаренето, транспортирането, разтоварването, придобиването, съхраняването и преработването на:

1. обли дървени материали и дърва за горене, немаркирани с експедиционна горска марка;

2. фасонираните дървени материали, немаркирани с производствена марка.

(15) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забраняват се сечта на дървета и извозът на дървесина без издадено разрешително за сеч и извоз, освен в случаите, определени в този закон.

(16) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Забраняват се покупко-продажбата и другите разпоредителни сделки, товаренето, транспортирането, разтоварването, придобиването, съхраняването и преработването на дървени материали, непридружени с документи, доказващи законния им произход.

(17) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При повреждане или загубване на горска марка лицето, на което същата е предоставена за ползване, е длъжно в срок 24 часа да уведоми органа, който е предоставил марката.

Глава шеста. **СТРОИТЕЛСТВО В ГОРИТЕ**

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Строителство в горите и земите от горския фонд, свързано с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите, независимо от тяхната собственост, без да се променя предназначението на имота, обхваща изграждането на:

1. горски пътища и въжени линии;
2. сгради за постоянно или временно обитаване - горски и ловни кантони, контролни горски пунктове, пожаронаблюдателни кули, стационари, заслони, ремонтни работилници и складове, навеси, ферми за отглеждане на дивеч, риболопилни и рибарници, битови и стопански сгради;
3. съобщителни линии, далекопроводи и съоръжения към тях.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Строителството по ал. 1 се разрешава при условията и по реда на Закона за устройство на територията и въз основа на нормативи, определени в наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, председателя на Държавната агенция по горите и министъра на околната среда и водите.

(3) Инвестиционните проекти за строителство по ал. 1 се съгласуват по реда на наредбата по ал. 2.

(4) Не се смята за строителство изграждането на:

1. временни горски пътища, временни въжени линии и складове за дървесина;
2. техникoукрепителни съоръжения за борба с ерозията;
3. временни пожаронаблюдателни кули;
4. ловно- и рибностопански съоръжения;

5. архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма;

6. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) съоръжения, осигуряващи опазването на културни ценности.

(5) Изграждането на сградите и съоръженията по ал. 4 се извършва при условия и по ред, определени с наредбата по ал. 2.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Други видове строежи се разрешават след промяна на предназначението на горите и земите от горския фонд, с изключение на изграждането на съоръженията по чл. 16, ал. 5, т. 4.

Чл. 82. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 83. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 84. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 85. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Изграждането на пещи за вар и други в горския фонд или на разстояние по-малко от 100 м извън границите му се извършва само върху незалесени площи с разрешение на директора на държавното горско стопанство въз основа на заявление, подадено от заинтересуваното лице.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилага съгласувателно писмо от регионалната инспекция по околната среда и водите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Директорът на държавното горско стопанство се произнася по заявлението в 14-дневен срок от подаването му. Заявителят се уведомява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(4) Органът по ал. 1 се произнася с отказ по заявлението, когато:

1. към заявлението не е приложено съгласувателно писмо от регионалната инспекция по околната среда и водите;

2. заявлението е подадено за незалесени площи, предвидени по лесоустройствен проект за залесяване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) Срокът на действие на разрешителното е три години, освен ако по искане на заявителя в него е вписан по-кратък срок.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) За изграждането на пещи за вар и други по ал. 1 се заплаща такса, равна на цената за учредяване право на ползване по чл. 19, ал. 1. Таксата се внася в бюджета на Държавната агенция по горите.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Изграждането на пещи за вар и други се извършва след заплащането на дължимите такси по ал. 7.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Поставянето на пчелини в държавния горски фонд се извършва след уведомяване на директора на държавното горско стопанство.

(10) Забранява се изхвърлянето на промишлени, битови и други отпадъци в горския фонд и на разстояние 100 м извън него.

Чл. 87. (1) Отбелязването на границите на гори и земи от горския фонд не трябва да се извършва с ограждане или по друг начин, ограничаващ свободното придвижване на хора, диви животни и води, с изключение на обекти, непосредствено свързани с националната сигурност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Собствениците на гори и земи от горския фонд могат при доказване на свои специални нужди да ограждат част от своята територия само с разрешение на съответното държавно горско стопанство.

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 89. Ползването на горските пътища се извършва свободно, независимо от собствеността на горите и земите от горския фонд, без да се повреждат пътните платна и съоръжения.

Чл. 90. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Глава седма. ФИНАНСИРАНЕ НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО

(Наименование "Раздел I. Общи положения" зал. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Дейностите по управление, възпроизводство, ползване и опазване на горите и земите от държавния горски фонд, както и издръжката на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена се финансират от бюджета на Държавната агенция по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавната агенция по горите може с договор да предостави на държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства, с изключение на тези по Закона за лова и опазване на дивеча, създадени с акт на Министерския съвет, извършването на дейности, свързани с възпроизводството и опазването на горите и дивеча, както и рибните ресурси, ползвани за любителски риболов. Договорът се сключва за дейности, включени в годишния финансов план на предприятието, утвърден съгласно чл. 24в, ал. 1, т. 7.

Чл. 92. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

(Наименование "Раздел II. Приходи във фонд "Българска гора" зал. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 93. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 79 от 1998 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Държавната агенция по горите е администратор на следните приходи:

1. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) процент от продажната цена на дървесината по чл. 57, ал. 5, дължим към бюджета на Държавната агенция по горите;
2. таксите за всички ползвания и услуги, включително такси за ползване на диворастящи лечебни растения от държавния горски фонд;
3. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) средствата от ползване на дървесината от държавния горски фонд в случаите по чл. 53, ал. 2, т. 3 и 4;
4. таксите за издаване на разрешителни, позволителни и удостоверения и за съгласуване на проекти, планове, програми и други писмени документи по закона;

5. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

6. таксите за право на лов, за издаване и заверяване на билети за лов, за издаване на удостоверения за подборен отстрел, за ловни водачи и други по чл. 28, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча;

7. таксите за издаване и съгласуване на удостоверения, разрешителни, позволителни и други писмени документи по Закона за лова и опазване на дивеча;

8. глоби, имуществени санкции и обезщетения за извършени нарушения в горския фонд;

9. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) средствата от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по глава осма и паричната равностойност на вещи, подлежащи на отнемане в полза на държавата;

10. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) средствата от продажба на имоти и вещи - частна държавна собственост, стопанисвани и управлявани от Държавната агенция по горите и от нейните структури и специализирани териториални звена, както и средствата от отдаването под наем и учредяването на ограничени вещни права върху тях;

11. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) средствата от продажби на семена и посадъчен материал, произведени от държавните горски стопанства;

12. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) лихвите и сумите от финансовите операции на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена;

13. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) дарения, завещания, спонсорство и други в полза на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена;

14. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

15. средства в размер 5 на сто върху сумата по концесионния договор за предоставено особено право на ползване върху гори - държавна собственост;

16. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) средствата от български или чуждестранни правителствени институции, неправителствени организации и лица, предоставени за подобряване на потребителската, защитната, средообразуващата и рекреационната функция на горите и за научноизследователска и приложна дейност в горите в полза на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена;

17. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

18. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

19. (отм. - ДВ, бр. 6 от 2009 г.)

20. (отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

21. глобите за извършени нарушения по Закона за лова и опазване на дивеча;

22. средствата от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по Закона за лова и опазване на дивеча;

23. вноските по чл. 53, ал. 1 от Закона за лова и опазване на дивеча;

24. (доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) средствата от български и чуждестранни физически и юридически лица и неправителствени организации за развитие на ловното стопанство, за научноизследователска и приложна дейност в полза на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена.

Чл. 94. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Ежегодно със Закона за държавния бюджет на Република България се осигуряват средства в бюджета на Държавната агенция по горите за:

1. (изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) издръжка на Държавната агенция по горите, на нейните структури и специализирани териториални звена;

2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) инвентаризация на горите и земите от горския фонд, както и устройство на горите и земите от държавния горски фонд и на горите и земите от горския фонд с площ над 500 декара, чиито собственици са се обединили за съвместно управление;

3. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) изпълнение на мероприятия по възпроизводство и опазване на горите и дивеча от държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства;

4. подпомагане на физически и юридически лица, обединили се за съвместно стопанисване и управление на горите и земите от горския фонд с площ над 500 декара;

5. подпомагане на физически лица - собственици на гори и земи от горския фонд с площ до 20 декара, при възобновяване на собствените им гори;

6. подпомагане на физически лица при залесяването на изоставени земи извън горския фонд;

7. изграждане на горски пътища, противоерозионни и противопожарни съоръжения;

8. придобиване от държавата на гори и земи от горския фонд - собственост на физически и юридически лица и на общини;

9. регулиране числеността на някои видове дивеч при възникнала епизоотична обстановка;

10. възстановяване на гори, пострадали от стихийни бедствия и крупни производствени аварии;
11. създаване на гори и борба с ерозията в горския фонд;
12. провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи в държавния горски фонд;
13. защита на горите - собственост на държавата и на физически лица, и доставка на необходимите за целта препарати и материали, инструменти и защитни средства;
14. мероприятия по охраната на горите и земите от горския фонд;
15. отглеждане на горите в държавния горски фонд;
16. мероприятия за опазване на биологичното разнообразие;
17. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) издръжка и капиталови разходи за охрана на горите;
18. (предишна т. 17 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) други мероприятия по чл. 21.

(Наименование "Раздел II. Разходи от фонд "Българска гора" зал. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

Чл. 95. (1) (Предишен текст на чл. 95 - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Средствата от бюджета на Държавната агенция по горите се разходват за:

1. създаване на гори и борба с ерозията в държавния горски фонд;
2. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) подпомагане на управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите и земите от горския фонд - собственост на физически и юридически лица;
3. подпомагане на физически лица при залесяване на пустеещи земи извън държавния горски фонд;
4. провеждане на отгледни, санитарни и възобновителни сечи в държавния горски фонд;
5. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) изпълнение на мероприятия по възпроизводство и опазване на горите и дивеча от държавните горски стопанства и на държавните ловни стопанства, възложени с договор, сключен на основание чл. 91, ал. 2;
6. защита на горите, собственост на държавата и на физически лица, и доставка на необходимите за целта препарати и материали, инструменти и защитни средства;

7. охрана на горите и земите от горския фонд;
8. отглеждане на горите в държавния горски фонд;
9. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) строителство на горски пътища, баражи и други укрепителни съоръжения;
10. мероприятия, свързани с ползването и опазването на горите в защитените територии;
11. (изм. - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)
12. горски разсадници, учебни и опитни полета, сортоизпитвателни участъци, семепроизводни и вегетативни градини и маточни колекции;
13. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) строителство, придобиване, поддръжка, ремонт и други присъщи разходи за дълготрайни материални активи;
14. доставка на материали, торове, инструменти и съоръжения за дейността в държавните гори;
15. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) униформено, работно и защитно облекло за служителите на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена;
16. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) издръжка на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена;
17. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) подпомагане изграждането на горски пътища, противоерозионни и противопожарни съоръжения в горския фонд - собственост на физически и юридически лица и общини;
18. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)
19. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) инвентаризация на горите и земите от горския фонд и изработване на лесоустройствени проекти, планове и програми за държавния горски фонд и за горите и земите от горския фонд с площ над 500 дка, чиито собственици са се обединили за съвместно управление;
20. (доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) научно обслужване, изследователска и внедрителска дейност на горското, ловното и непромишленото рибно стопанство;
21. провеждане на международна дейност, свързана с горите;
22. издаване на печатни произведения, пропагандна и рекламна дейност, нагледни помагала и обучение;

23. погасяване на лихви по ползвани кредити;
24. застраховки и обезщетения;
25. финансиране на проекти и дейности, определени в плановете за регионално развитие;
26. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) дейности по възстановяването, поддържането и култивирането на лечебни растения и техните находища в държавния горски фонд;
27. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) наблюдение и оценка на лечебните растения в горския фонд;
28. (нова - ДВ, бр. 29 от 2000 г.) изграждане и поддържане на кадастъра на лечебните растения;
29. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) възпроизводство на дивеча;
30. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) изграждане, поддръжка и ремонт на ловностопански съоръжения и сгради;
31. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) аклиматизация, реаклиматизация и разселване на дивеча;
32. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) създаване и поддържане на специализирана фуражна база;
33. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) изплащане на възнаграждения за регулиране числеността на хищниците;
34. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) опазване и охрана на дивеча в ловностопанските райони;
35. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) издръжка на ловни музеи и организиране на ловни изложения;
36. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)
37. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) издръжка, застраховка и обезщетения на ловната и горската стража;
38. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) изготвяне на ловоустройствени проекти;
39. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) доставка на материали, инструменти, оръжие и съоръжения за държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства;
40. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) научно обслужване и внедрителска дейност в ловното стопанство;

41. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г.) провеждане на международна дейност, свързана с ловното стопанство;

42. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) строителство, придобиване, поддръжка, ремонт и други присъщи разходи за дълготрайни материални активи - собственост на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства;

43. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

44. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) допълнително материално стимулиране в размер 30 на сто от постъпилите в бюджета на Държавната агенция по горите суми от влезли в сила наказателни постановления по ред, определен от председателя на Държавната агенция по горите;

45. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

46. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г.)

47. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) обезщетения за нанесени щети от дивеча в дивечовъдните участъци и базите за интензивно стопанисване на дивеча, стопанисвани от държавните горски стопанства;

48. (нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) закупуване на земи от физически или юридически лица;

49. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) разходи по дела, страна по които е Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена.

(2) (Нова - ДВ, бр. 78 от 2000 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Чл. 96. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Чл. 96а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) За финансовото подпомагане на дейностите, гарантиращи устойчивото стопанисване и управление на горите и земите от горския фонд, дивеча и непромишленото рибно стопанство, към Държавната агенция по горите се създава Национален фонд "Българска гора", като юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити, със седалище София, наричан по-нататък "фонда".

(2) Фондът осъществява дейността си в съответствие с този закон и устройствения правилник на Държавната агенция по горите.

(3) Органи на фонда са:

1. управителният съвет;
2. изпълнителният директор.

(4) Председателят на Държавната агенция по горите е по право председател на управителния съвет. Управителният съвет на фонда се състои от 11 членове, включително председателят.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Членовете на управителния съвет на фонда са: четирима представители на Държавната агенция по горите, определени от нейния председател. Министърът на земеделието и храните, министърът на финансите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на околната среда и водите и Националното сдружение на общините в България определят по един свой представител.

(6) Управителният съвет по предложение на председателя на Държавната агенция по горите избира извън своя състав изпълнителния директор на фонда, който става по право член на управителния съвет.

(7) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което е:

1. осъждано за престъпление от общ характер, установено с влязла в сила присъда;
2. съпруг или роднина по права, по съребрена линия или по сватовство до четвърта степен включително с друг член на управителния съвет на фонда;
3. било член на управителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните три години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността.

Чл. 96б. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Управителният съвет на фонда заседава най-малко веднъж на всеки три месеца.

(2) Заседанията на управителния съвет са редовни, ако на тях присъстват не по-малко от 6 от неговите членове.

(3) Решенията на управителния съвет се приемат с явно гласуване и с гласовете на не по-малко от 6 от неговите членове.

Чл. 96в. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Управителният съвет на фонда:

1. приема проект на бюджет на фонда;

2. утвърждава структурата и щата на фонда;
3. определя условията и реда за управление на средствата на фонда;
4. разпределя средствата от фонда;
5. осъществява контрол за целевото разходване на средствата на фонда;
6. избира и освобождава изпълнителния директор;
7. изготвя отчет за дейността на фонда;
8. при необходимост взема решения и по всички други въпроси, свързани с дейността на фонда.

(2) Решенията на управителния съвет се публикуват на интернет страницата на Държавната агенция по горите.

(3) Изпълнителният директор:

1. изпълнява решенията на управителния съвет;
2. организира и ръководи дейността на фонда;
3. представява фонда;
4. сключва трудови договори със служителите на фонда;
5. решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на управителния съвет.

Чл. 96г. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Средствата по фонда се набират от:

1. суми за изключване на площи от държавния горски фонд, учредяване на право на ползване и сервитути в държавния горски фонд, както и от сделки по чл. 15а и 15б;
2. процент от продажната цена на дървесината по чл. 57, ал. 5, дължим към фонда, таксите за регистрация и оценка на ловни трофеи и таксите за паднали дивечови рога по чл. 62 и 63 от Закона за лова и опазване на дивеча;
3. таксите по чл. 53, ал. 7 и глобите за нарушения по чл. 97 и 97а;
4. ежегодна субсидия от бюджета на Държавната агенция по горите;
5. средства за компенсационно залесяване;

6. средствата от продажба на вещи, отнети в полза на държавата по глава осма и по Закона за лова и опазване на дивеча;
7. кредитите за възпроизводство на горите от държавния горски фонд;
8. дарения, завещания и спонсорство;
9. средствата от български или чуждестранни правителствени институции, неправителствени организации и лица, предоставени за подобряване на потребителската, защитната, средообразуващата и рекреационната функция на горите и за научноизследователска и приложна дейност в горите;
10. лихвите и сумите от финансовите операции;
11. други приходи, определени със закон и с други нормативни актове.

(2) Неизразходваните средства до края на годината остават преходен остатък за следващата календарна година.

Чл. 96д. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Средствата на фонда се разходват за:

1. инвестиции в горското и ловното стопанство за инфраструктура, техника и технически съоръжения;
2. мероприятия в горското и ловното стопанство, свързани с ефективността на ползванията, залесяване, възпроизводство, стопанисване и охрана на горите и земите в горския фонд, в т.ч. сертификация на горите;
3. придобиване на гори и земи за окрупняване на държавния горски фонд;
4. управление на фонда.

(2) Разходването на средствата на фонда се осъществява по решение на управителния съвет въз основа на предложение на изпълнителния директор, при условия и по ред, определени в правилника по чл. 96а, ал. 2.

Чл. 96е. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Общинските съвети определят такси за ползванията от горите и земите от общинския горски фонд, които не могат да са в размер, по-малък от 90 на сто от таксите, определени за държавния горски фонд.

(2) Таксите по ал. 1 и приходите от дейностите, свързани с ползването на горите и земите - общинска собственост, постъпват в приход на общинските бюджети.

(3) Средствата по ал. 2 се разходват за изпълнение на дейности по възпроизводство, охрана и защита на общинските гори, за противопожарни мероприятия и за други дейности, предвидени в лесоустройствените проекти, планове и програми.

(4) Средствата по ал. 2 могат да се разходват по решение на общинския съвет и за други дейности само след осигурено финансиране на дейностите по ал. 3.

Глава осма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 97. (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Който наруши разпоредбите на чл. 15, като промени предназначението на гори и земи от горския фонд не по установения за това ред, ако от това не са настъпили вредни последици, се наказва с глоба от 3000 до 15 000 лв.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и този, който не изпълни задълженията си по чл. 72 и 73.

Чл. 97а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 17, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 98. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който в нарушение на чл. 39, ал. 2 извършва дейностите по чл. 39, ал. 1, се наказва с глоба в размер от 100 до 1000 лв.

Чл. 98а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, което в нарушение на чл. 39б, ал. 3 извършва дейностите по чл. 39, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

Чл. 98б. (1) (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., предишен текст на чл. 98б - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, което в нарушение на чл. 57а, ал. 1

извършва дейностите по чл. 53, ал. 2, т. 2, 3 и 4, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, който в нарушение на чл. 25, ал. 2 или чл. 41, ал. 3 извършва дейност, без да е регистриран в публичния регистър по чл. 57а, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 98в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбата на чл. 39б, ал. 4, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

Чл. 99. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Който не изпълни задълженията си по чл. 41а, ал. 1, 2 и 4, чл. 42, ал. 1 и 2, чл. 46, ал. 2 и чл. 47, ал. 2 във връзка с възпроизводството на горите от горския фонд, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Който не изпълни задълженията си по чл. 44, ал. 1 и 2, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер 3000 лв.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 100. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбите на чл. 52 и чл. 53, ал. 6, се наказва с глоба от 50 до 5000 лв.

Чл. 100а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който се разпорежда възмездно или безвъзмездно с дървесина, добита за собствени нужди по такса на корен, се наказва с глоба от 50 до 2000 лв.

Чл. 101. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Който в нарушение на разпоредбите на чл. 58, ал. 3 и чл. 80, ал. 14 добива, товари, транспортира, разтоварва, придобива, съхранява, преработва или се разпорежда с немаркирани дървени материали, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 101а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който, упражнявайки частна лесовъдска практика, не маркира определените за сеч дървета съгласно разпоредбите на чл. 58, ал. 1 и 2 или предостави контролната горска марка на трето лице, се наказва с лишаване от право да упражнява частна лесовъдска практика за срок от един месец до две години.

Чл. 101б. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

Чл. 102. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Който наруши разпоредбата на чл. 80, ал. 15 и 16, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 102а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който в нарушение на чл. 63, ал. 3 и 4 и чл. 67 извършва странични ползвания или изкупува предмета им без писмено позволение, се наказва с глоба от 10 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 до 3000 лв.

Чл. 102б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Който в нарушение на разпоредбата на чл. 80, ал. 17 не уведоми за загубена или повредена горска марка, се наказва с глоба от 50 до 500 лв.

Чл. 103. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбите на чл. 60, изречение първо, като превиши ползването от горите, определено от лесоустройствените проекти, планове и програми, се наказва с глоба от 100 до 5000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 104. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши изискванията на чл. 64 и 65, с което извърши действия за добиването на страничните ползвания по горните разпоредби не в указаните места, начини и средства, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

Чл. 105. Който в нарушение на разпоредбите на чл. 68 допусне или извърши паша на селскостопански животни извън указаните места, численост или вид животни, или време, или вид гори, се наказва с глоба от 20 до 2000 лв.

Чл. 105а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който наруши разпоредбата на чл. 76б, ал. 1, чл. 79, ал. 2 или 4, се наказва с глоба от 50 до 200 лв.

Чл. 106. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Лице, което наруши разпоредбата на чл. 76а, чл. 77, ал. 3 или 5 или не изпълни задълженията си по чл. 77, ал. 7 или 9, се наказва с глоба от 100 до 3000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 200 до 5000 лв.

Чл. 106а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Който наруши разпоредбата на чл. 80, ал. 13, се наказва с глоба от 50 до 5000 лв.

(2) Който маркира дървета за сеч и дървесина с подправена горска марка или производствена марка, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв.

Чл. 107. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който в нарушение на разпоредбите на чл. 81, ал. 2 извършва без съответно разрешение строежи на изброените в предходните членове обекти, се наказва с глоба от 500 до 10 000 лв.

Чл. 107а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 86, ал. 1, 8 или 9, се наказва с глоба от 20 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 до 3000 лв.

Чл. 107б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 86, ал. 10, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 107в. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбите на чл. 14, ал. 1 и 2 и чл. 81, ал. 6, като ползва гори и земи от горския фонд не по предназначение, се наказва с глоба от 50 до 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 108. Който в нарушение на разпоредбите на чл. 87 извърши ограждане не по определения ред, се наказва с глоба от 100 до 500 лв., като оградата подлежи на премахване.

Чл. 109. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридическо лице или едноличен търговец, който със своята дейност уврежда горите и земите от горския фонд, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 10 000 лв. За повторно нарушение имуществената санкция е в размер от 10 000 до 50 000 лв.

Чл. 109а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) Който, като упражнява частна лесовъдска практика, използва експедиционна горска марка в нарушение на разпоредбите на този закон и актовете за неговото прилагане, се наказва с лишаване от право да упражнява частна лесовъдска практика за срок от един месец до две години.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от лице, наето по реда на чл. 76, ал. 5, се налага глоба в размер от 100 до 5000 лв.

Чл. 109б. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Регистрацията се заличава, когато нарушение по този закон е извършено от лице, вписано в публичните регистри по чл. 39, ал. 2 и чл. 57а, ал. 1.

Чл. 110. (Доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Размерът на глобите и имуществените санкции по тази глава за нарушения, извършени в гори в защитени територии, се удвоява.

Чл. 111. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Който не изпълни разпореждания на служител по горите, дадени в кръга на служебните му правомощия, се наказва с глоба от 10 до 200 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 111а. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) Който наруши разпоредбата на чл. 70, ал. 2, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, имуществената санкция е в размер от 200 до 3000 лв.

Чл. 111б. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2003 г., доп. - ДВ, бр. 72 от 2005 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Когато нарушенията по чл. 101, 101а, 102, 102а, 102б, 106, 106а и чл. 112, ал. 5 и 6 са извършени повторно, глобата или имуществената санкция са в двоен размер.

Чл. 112. (1) (Предишен текст на чл. 112, изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Вещите, послужили за извършване на нарушение, както и вещите - предмет на нарушението, се отнемат в полза на държавата, независимо от това чия собственост са, освен ако се установи, че са използвани независимо или против волята на собственика им. За отнета в полза на държавата дървесина от гори - частна или общинска собственост, собствениците имат право на обезщетение в размер на стойността на продадената дървесина след приспадане на разходите, извършени от държавното горско стопанство по продажбата.

(2) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.) Вещите - предмет и средство на нарушението, отнети в полза на държавата по реда на този закон, се продават от председателя на Държавната агенция по горите или от оправомощено от него длъжностно лице по реда на Закона за държавната собственост. За разпореждането с тези вещи не се прилагат разпоредбите на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за Националната агенция за приходите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Вещите, отнети в полза на държавата, могат да се предоставят безвъзмездно от председателя на Държавната агенция по горите на нейните структури, специализирани териториални звена, държавните горски стопанства и държавните ловни стопанство по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

(4) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) При констатиране на нарушения по чл. 80, ал. 8, 9 и 10 в обекти, в които постъпва, преработва се или от които се експедира обла дървесина, фасонирана дървесина или преработени дърва за горене, обектите се запечатват за срок до 6 месеца със заповед на председателя на Държавната агенция по горите или на оправомощено от него длъжностно лице. Заповедта се изпълнява незабавно.

(5) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лице, което разпечати или нареди да бъдат разпечатани обектите по ал. 4, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(6) (Нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) На юридически лица и еднолични търговци, които в нарушение на разпореждането по ал. 4 извършват дейност в запечатаните обекти, се налага имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 112а. (Нов - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) (1) За други нарушения по този закон и подзаконовите актове по неговото прилагане се налага глоба в размер от 20 до 200 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 50 до 500 лв.

Чл. 113. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Нарушенията по закона се установяват с актове на служителите по горите и лицата, наети по реда на чл. 76, ал. 5 или на служители на Министерството на вътрешните работи, упълномощени от министъра на вътрешните работи след съгласуване с председателя на Държавната агенция по горите, а наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция по горите или от упълномощени от него длъжностни лица.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Глобите, имуществените санкции и сумите, получени от продажбата на отнетите в полза на държавата вещи, или паричната равностойност на липсващите вещи - предмет и/или средство на нарушението, се внасят в бюджета на Държавната агенция по горите.

(3) Размерът на обезщетенията за щети върху гори и земи от горския фонд се определя с наредба на Министерския съвет.

(4) Не подлежат на обжалване наказателните постановления, с които е наложена глоба до 100 лв. включително или е постановено отнемане в полза на държавата на вещи, чиято стойност е до 1000 лв., или обезщетението за причинени щети е на същата стойност.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените проекти за горите и земите от горския фонд съдържат проучвания и решения за териториалното устройство, инвентаризацията на горския фонд, комплекс от горскостопански мероприятия за осигуряване на оптимален режим на ползване и възпроизводство на горите и дивеча, опазване на биологичното разнообразие и абиотичните компоненти на природния комплекс, рекреационното ползване на горите, обосновка на икономическия, екологичния и социалния ефект от изпълнението на проекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройственият план се изработва в цифров и в графичен вид въз основа на специализираната карта за горите и земите от горския фонд и съдържа кратки данни за местоположението на гората, разположение, почвена, хидрографска, петрографска и климатична характеристика. В него се включват данни за тревната и дървесната растителност, дивеча, административната принадлежност, задължителните лесовъдски мероприятия и обосновка за провеждането им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствената програма съдържа точно изброяване и посочване по години на задължителните лесовъдски мероприятия, които следва да се провеждат във всеки участък от гора, независимо от собствеността ѝ.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Лесоустройствените проекти, планове и програми се изготвят за различните видове собственост.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Устройство представлява дейността по изготвяне на лесоустройствени проекти, планове и програми.

§ 2. По смисъла на този закон:

1. "земи за залесяване в горския фонд" са: голини, невъзобновените сечища и пожарищата;

2. "недървопроизводителни земи в горския фонд" са: поляни, ливади, ниви, ерозирани почви, горски пътища и просеки, скали, морени, грохоти, сипеи, пясъци, ями, кариери, табани, площи, заети от сгради в горите и дворни места, места за временни складове, горски разсадници и други, както и водни течения и площи;
3. "географска култура" е изкуствено създадено насаждение от ценни, местни или чуждоземни дървесни или храстови видове от различни географски произходи;
4. (изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "добив на дървесина" е сеч и извоз на дървесина до временен склад;
5. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "лесосечен фонд" е опис на маркирани насаждения, одобрени за сеч през съответната година;
6. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "репродуктивни материали" са семена, части от растения (калеми, резници, тъкани, отводки и други), полен, фиданки от горски дървесни и храстови видове;
7. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "ерозирани земи" са земите и горите от горския фонд, върху които са установени трета и четвърта степен на ерозираност;
8. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "каламитети" са масови прояви на вредители, свързани с нанасянето на значителни повреди на насажденията;
9. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "лесовъдско образование" е средно или висше образование, придобито в съответствие с изискванията на Закона за народната просвета, Закона за професионалното образование и обучение, Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план и Закона за висшето образование;
10. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "горски култури" са гори, създадени или възобновени по изкуствен начин;
11. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение;
12. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) "положителна търговска репутация" има търговец, който представи препоръки за работата си в последните три обекта, съгласно чл. 57а, ал. 2, т. 6 от държавните горски стопанства и/или държавните ловни стопанства, в чиито райони на дейност се намират обектите; в препоръките трябва да е посочено, че търговецът е спазвал условията и сроковете на подписаните договори;
13. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "нощна паша" е пашата, извършвана между 23,00 и 04,00 ч.;
14. (нова - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) "временен склад" е терен, утвърден с технологичния план за сеч и извоз, подходящ за складиране на добитата от сечището дървесина преди транспортирането ѝ;

15. (нова - ДВ, бр. 72 от 2005 г.) "необработен дървен материал" са повалени и окастрени дървета с отделена връхна част, със или без кора, разкромени или нацепени;

16. (нова - ДВ, бр. 72 от 2005 г., отм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.)

17. (нова - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) "компенсационно залесяване" е залесяването върху площ, равна на засегнатата, при промяна на предназначение или за учредяване на право на ползване и сервитути върху гори и земи от горския фонд, за което инвеститорът осигурява средства;

18. (нова - ДВ, бр. 6 от 2009 г.) "износ" е придвижването на стоки от държава - членка на Европейския съюз, в трета държава.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 3. (Отм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.)

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г.) Държавните горски стопанства извършват предвидените по лесоустройствените проекти дейности до въвода във владение на собствениците, на които е възстановено правото на собственост върху гори и земи от горския фонд.

§ 5. Министърът на земеделието, горите и аграрната реформа реструктурира съществуващите горски стопанства.

§ 6. Фонд "Лесокултурни мероприятия и строеж на горски пътища" се закрива, считано от влизането в сила на закона, като наличните средства и дължимите суми по закрития фонд постъпват в Националния фонд "Българска гора".

§ 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 16 от 2003 г.) Гори, предоставени от държавния горски фонд на селскостопански организации (КЗС, ТКЗС, МТС, АПК, ДЗС и други), изключени от държавния горски фонд за изкореняване, но неизкоренени и непосочени в лесоустройствените проекти до влизането в сила на закона, се включват в държавния горски фонд, когато правото на собственост върху тях не е възстановено или не

подлежи на възстановяване по Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

§ 8. Този закон отменя Закона за горите (обн., Изв., бр. 89 от 1958 г.; изм., ДВ, бр. 26 от 1968 г., бр. 44 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 55 от 1994 г. и бр. 13 от 1997 г.).

§ 9. Министерският съвет приема правилник за прилагането на закона.

§ 9а. (Нов - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) Подзаконовите нормативни актове, издадени от председателя на Държавната агенция по горите в изпълнение на разпоредбите на закона, се обнародват в "Държавен вестник".

§ 10. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 64 от 2007 г.) Изпълнението на закона се възлага на председателя на Държавната агенция по горите.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 16 ОТ 2003 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 29 ОТ 2006 Г.)

§ 123. (1) Лице, построило сгради, постройки, мрежи и съоръжения в държавен горски фонд - частна държавна собственост, до влизането в сила на този закон или е придобило собственост върху такива, може да закупи застроената и нормативно определената прилежаща площ, ако строежите са били допустими по действащите подробни градоустройствени планове и по правилата и нормативите, действали по време на извършването им или съгласно Закона за устройство на територията са търпими строежи и не подлежат на премахване.

(2) Заявление за закупуване се подава до министъра на земеделието и горите в едногодишен срок от влизането в сила на този закон. Към заявлението се прилагат:

1. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2006 г., в сила от 01.01.2008 г.) копие от документ за самоличност, актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или

удостоверение за актуално състояние на съдебната регистрация и копие от код по БУЛСТАТ на заявителя;

2. документи, удостоверяващи собствеността върху сградата;

3. съгласувателни писма по проект - заснемане за узаконяване от специализираните контролни органи в случаите на узаконяване;

4. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г.) удостоверение от Агенцията по геодезия, картография и кадастър за спазени изисквания по Наредба № 14 от 2001 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри;

5. удостоверение от органите, които са овластени да одобряват съответните инвестиционни проекти, че строежите са узаконими;

6. скица на трасето или площадката с обозначени координатни точки;

7. документ, определящ нормативно прилежащия терен;

8. доклад и удостоверение за оценка на горите и земите от горския фонд;

9. решение за оценка на въздействието върху околната среда, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда;

10. писмени становища на структурите и териториалните звена на Националното управление по горите, в чийто териториален обхват на дейност се намират имотите.

(3) Министърът на земеделието и горите издава или отказва да издаде заповед въз основа на заявлението по ал. 2. В едномесечен срок от влизането в сила на заповедта, лицето заплаща дължимите цени, данъци, такси и разноски.

(4) Въз основа на заповедта и надлежен документ за платена цена, представен от купувача, началникът на Националното управление по горите сключва договор за продажба.

(5) Договорът за продажба се вписва от купувача в службата по вписване по местонахождението на имота за негова сметка.

(6) Ако лицето не подаде заявление в срока по ал. 2 или не заплати дължимите суми в срока по ал. 3, се прилага чл. 74, ал. 1 от Закона за собствеността.

(7) В случаите по ал. 6 правата на собственост върху сградите,стройките, мрежите и съоръженията се упражняват от министъра на земеделието и горите.

(8) Собствениците на други обекти в държавния горски фонд, придобити до влизането в сила на този закон, които не отговарят на условията на ал. 1, могат да ползват застроената и нормативно определената прилежаща площ към обектите по реда на чл. 16, ал. 5, т. 4 и 5 или на чл. 15д, ал. 3.

(9) Отказът на министъра на земеделието и горите по ал. 3 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

§ 124. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон, лицата, получили експедиционна горска марка преди влизането му в сила, я връщат в съответното държавно лесничейство, освен когато:

1. срокът на действие на разрешителното за сеч, издадено на лицата преди влизането в сила на този закон, не е изтекъл;
2. срокът на действие на разрешителното за сеч, издадено на лицата преди влизането в сила на този закон, е изтекъл, но на временния склад има нетранспортирана дървесина.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 в тримесечен срок от изтичането на срока на действие на разрешителното за сеч лицата, получили експедиционна горска марка преди влизането в сила на този закон, я връщат в съответното държавно лесничейство.

(3) В случаите по ал. 1, т. 2 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон лицата, получили експедиционна горска марка преди влизането му в сила, я връщат в съответното държавно лесничейство.

(4) Обстоятелствата по ал. 1, 2 и 3 се отразяват в регистъра на горските марки.

§ 125. Заявленията за изключване и предоставяне право на ползване върху гори и земи от държавния горски фонд, подадени до влизането в сила на този закон, се разглеждат по досегашния ред. До влизане в сила на наредбата по чл. 19, ал. 1 се заплаща такса, определена с Тарифа за таксите за изключени или предоставени за ползване площи от държавния горски фонд, приета с Постановление № 266 на Министерския съвет от 3 декември 1998 г. (обн., ДВ, бр. 146 от 1998 г.; изм., бр. 56 от 1999 г., бр. 46 от 2000 г., бр. 101 от 2001 г., бр. 46 от 2002 г.; попр., бр. 48 от 2002 г.).

§ 126. (1) В срок до две години от влизането в сила на този закон, началникът на Националното управление по горите обявява конкурсите за заемане на длъжностите по чл. 31, ал. 1 и 2, за които не е проведен конкурс.

(2) Трудовите договори с лицата по чл. 31, ал. 1 и 2 се прекратяват с постъпването на работа на служителя, спечелил конкурса.

§ 127. Държавните дивечовъдни станции в определения им район на дейност осъществяват дейностите, посочени в чл. 21, при спазване изискванията на този закон.

§ 128. Подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на отменените с този закон разпоредби, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконовы поднормативни актове, доколкото не противоречат на закона.

§ 129. Навсякъде в закона:

1. Думите "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа", "министъра/ът на земеделието, горите и аграрната реформа" се заменят с "Министерството на земеделието и горите", "министъра/ът на земеделието и горите".
2. Думите "ръководителя/т на Националното управление по горите" се заменят съответно с "началника/ът на Националното управление по горите".
3. Думите "органи и поделения" се заменят със "структури и специализирани териториални звена".
4. Думата "устройствени/те" се заменя съответно с "лесоустройствени/те".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 105 ОТ 2005 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2006 Г.)

§ 88. Кодексът влиза в сила от 1 януари 2006 г., с изключение на чл. 179, ал. 3, чл. 183, ал. 9, § 10, т. 1, буква "д" и т. 4, буква "в", § 11, т. 1, буква "б" и § 14, т. 12 от преходните и заключителните разпоредби, които влизат в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 37. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г. и бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за административното производство" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 80 ОТ 2006 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 53 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 56. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 53 от 2007 г.) Този закон влиза в сила от 1 януари 2008 г., с изключение на § 2 и § 3, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОН ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2006 Г.)

§ 23. Законът влиза в сила от 1 юли 2006 г., с изключение на чл. 42, ал. 3 и чл. 58, ал. 4, които влизат в сила от датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 64 ОТ 2007 Г.)

§ 26. Навсякъде в закона думите:

1. "началникът на Националното управление по горите" и "началника на Националното управление по горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите";
2. "Националното управление по горите" се заменят с "Държавната агенция по горите";
3. "министърът на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите";
4. "Министерството на земеделието и горите" се заменят с "Държавната агенция по горите".

§ 27. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона, издадени от министъра на земеделието и горите, се прилагат до издаването на съответните актове от председателя на Държавната агенция по горите, доколкото не противоречат на този закон.

§ 28. Висящите производства по § 123 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за горите (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 29 и 34 от 2006 г.) се приключват по досегашния ред от председателя на Държавната агенция по горите.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 43 ОТ 2008 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 54 ОТ 2008 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 63 ОТ 2008 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 91 ОТ 2008 Г.)

§ 67. Навсякъде в закона думите:

1. "лесничейство" и "лесничейства" се заменят съответно с "горско стопанство" и "горски стопанства";
2. "дивечовъдни станции" се заменят с "ловни стопанства";
3. "регионалните управления на горите", "началника на регионалното управление на горите", "началника на съответното регионално управление на горите", "началниците на регионалните управления на горите" и "заместник-началниците на регионалните управления на горите" се заменят съответно с "регионалните дирекции по горите", "директора на регионалната дирекция по горите", "директора на съответната дирекция

по горите", "директорите на регионалните дирекции по горите" и "заместник-директорите на регионалните дирекции по горите".

§ 68. (1) Съществуващите към деня на влизане в сила на този закон регионални управления на горите се преобразуват в регионални дирекции по горите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Държавните горските стопанства са правоприменици на съществуващите към деня на влизане в сила на този закон държавни лесничейства и поемат активите и пасивите им по баланса към 1 юни 2008 г.

§ 69. Председателят на Държавната агенция по горите сключва договори за управление на държавните горски стопанства с директорите на държавните лесничейства до провеждането на конкурса по чл. 24д, ал. 2.

§ 70. Средствата за работна заплата в държавните горски стопанства се определят при условия и по ред, определени с инструкция на председателя на Държавната агенция по горите, съгласувано с министъра на труда и социалната политика.

§ 71. От деня на влизане в сила на този закон в държавния горски фонд се включват земите в границите на държавните горски разсадници.

§ 72. (1) Залесени или самозалесили се земи се включват в държавния горски фонд, когато не са собственост на физически и юридически лица или на общини.

Включването на земите се извършва със заповед на председателя на Държавната агенция по горите след издаване на решение за промяна на предназначението от компетентния орган по Закона за опазване на земеделските земи.

(2) Председателят на Държавната агенция по горите прави предложения пред компетентния орган по Закона за опазване на земеделските земи, който в едномесечен срок издава решение за промяна на предназначението на земеделските земи. Копие от решението се изпраща на съответната общинска служба по земеделие, на службата по геодезия, картография и кадастър, когато картата на възстановената собственост е предадена за поддържане от кадастъра, както и на съответната регионална дирекция по горите.

(3) В едномесечен срок от издаване на решението по ал. 2 общинската служба по земеделие, съответно службите по геодезия, картография и кадастър, отразяват промяната в картата на възстановената собственост.

(4) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2008 г.) Становището по чл. 14б, ал. 3, изречение второ има 6-месечен срок на валидност.

§ 73. Нормативните актове, издадени въз основа на изменените с този закон разпоредби, се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 74. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие със закона устройствения правилник на Държавната агенция по горите.

.....

§ 92. (1) Министерският съвет осигурява необходимите сгради за осъществяване дейността на Държавната агенция по горите, нейните структури и специализирани териториални звена.

(2) (Обявена за противоконституционна с РКС № 4 от 2008 г. в частта: "представляващ осеметажна административна сграда, находяща се в гр. София, район "Възраждане", ул. Антим I № 17, подробно описана в акт за публична държавна собственост № 00440/18.XI.1997 г. на областния управител на област София" - ДВ, бр. 63 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2008 г.) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет издава съответните актове за предоставяне за управление на Държавната агенция по горите на имот - публична държавна собственост.

§ 93. Председателят на Държавната агенция по горите упражнява правата на държавата като едноличен собственик на капитала в "Агролеспроект" - ЕООД, със седалище София.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ФУРАЖИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2008 Г.)

§ 83. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г., бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 36, 80, 82 и 102 от 2006 г., бр. 13, 24 и 64 от 2007 г. и бр. 43 от 2008 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
5. Навсякъде в закона думата "продоволствието" се заменя с "храните".
.....

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ГОРИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 6 ОТ 2009 Г.)

§ 12. Процедурите по чл. 156, започнали до влизането в сила на този закон, се прекратяват.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ДАНЪЧНО-
ОСИГУРИТЕЛНИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 12 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 01.05.2009 Г., ДОП. - ДВ, БР. 32 ОТ 2009 Г.)

§ 68. (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2009 г.) Законът влиза в сила от 1 май 2009 г., с изключение на § 65, 66 и 67, които влизат в сила от датата на обнародването на закона в "Държавен вестник" и § 2 - 10, § 12, т. 1 и 2 - относно ал. 3, § 13 - 22, § 24 - 35, § 36, ал. 1 - 4, § 37 - 51, § 52, т. 1 - 3, т. 4, буква "а", т. 7, буква "е" - относно ал. 10 и 11, т. 8, буква "а", т. 9 и 12 и § 53 - 64, които влизат в сила от 1 януари 2010 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 10.04.2009 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 10 април 2009 г., с изключение на чл. 114, ал. 2 и чл. 126, които влизат в сила от 10 април 2010 г.